Debbie Bookchin: Η Υπόσχεση της Άμεσης Δημοκρατίας & το Παράδειγμα των Κούρδων (Βίντεο)

Η ομιλία της Debbie Bookchin στο B-Fest 7 στην εκδήλωση "Η Υπόσχεση της Άμεσης Δημοκρατίας & Το Παράδειγμα των Κούρδων" έλαβε χώρα στις 27 Μαϊου 2018. Στο πάνελ συμμετείχαν επίσης οι Sven Wegner (Διεθνιστικό Κέντρο Δρέσδης) και ο Yavor Tarinski (TRISE, περ. Βαβυλωνία).

(Μετάφραση: **Κώστας Σαββόπουλος**, Υποτιτλισμός: **Τάσος Αβούρης**)

[youtube id="AhNxuvcADOw"]

Είναι μεγάλη μου χαρά και τιμή να είμαι εδώ μαζί σας έστω και απομακρυσμένα και λυπάμαι που δεν μπορώ να είμαι εκεί αυτοπροσώπως. Ενημερώθηκα ιδιαιτέρως ότι συγκεντρώνεστε στην Αθήνα την κοιτίδα της δημοκρατίας στη Δύση και κάνετε κάτι που η καπιταλιστική κοινωνία βρίσκει αυξανόμενα απειλητικό: να συναντιέστε πρόσωπο με πρόσωπο για να συζητήσετε, να διαφωνήσετε, να γιορτάσετε, να βιώσετε τη μουσική και τις τέχνες και να ανταλλάξετε ιδέες. Προεικονίζετε, για να χρησιμοποιήσω αυτή τη λέξη που γίνεται δημοφιλής τα τελευταία χρόνια, μια ελεύθερη, ανοιχτή και δημοκρατική κοινωνία και το γεγονός ότι αυτό συνιστά τέτοια απειλή λέει κάτι πολύ σημαντικό για την κατεύθυνση που θέλει να μας πάει ο καπιταλισμός.

Ο πατέρας μου, το 'φόβητρο της κοινωνίας', Murray Bookchin ήταν πολύ ανήσυχος με αυτό που έλεγε "μορφές ελευθερίας" – ο τρόπος με τον οποίο οι άνθρωποι μπορούν να προσδώσουν έκφραση στις μοναδικές πανανθρώπινες ικανότητές τους να είναι

δημιουργικοί και ηθικοί και ουσιαστικά τροφοδότες του φυσικού κόσμου. Πέρασε 60 χρόνια σκεπτόμενος για το πώς θα εξαλείψει την κυριαρχία και πως θα δημιουργήσουμε μια οικολογική και απελευθερωμένη κοινωνία.

Μια από τις κεντρικές ιδέες, που ήταν πρωτοπόρος τον 20ο αιώνα, ήταν ότι η καταπίεση δεν περιορίζεται μόνο στην οικονομική εκμετάλευση σημαντικό, όπως αυτό το ζήτημα συνεχίζει να είναι. Έδωσε έμφαση στο ότι μια πιο ριζική αλλαγή πρέπει να λάβει χώρα για να μπορέσουν οι άνθρωποι να εκφράσουν αληθινά την ελευθερία τους. Πρέπει να καταργήσουμε κάθε μορφή κυριαρχίας με βάση το φύλο, την εθνικότητα, την ηλικία και τον σεξουαλικό προσανατολισμό. Πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι ακόμα και η ιδέα της κυρίαρχης φύσης που μας έχει αφήσει μια κληρονομιά οικολογικής καταστροφής πηγάζει από την πραγματική κυριαρχία του ενός πάνω στον άλλο.

Άρα πρέπει να υπερβούμε τις προκλήσεις ενάντια στον καπιταλισμό. Πρέπει να προκαλέσουμε όλα τα είδη της κυριαρχίας και της ιεραρχίας καταρχάς για να εξαλείψουμε τη σκληρή στάση που έχουμε απέναντι στη φύση, αλλά επίσης γιατί μόνο με αυτόν τον τρόπο θα δημιουργήσουμε κοινωνίες που είναι πραγματικά δημοκρατικές και ελευθεριακές. Για να το κάνουμε αυτό πρέπει να αντιμετωπίσουμε την εξουσία του έθνους-κράτους, γιατί αυτά τα είδη καταπίεσης της ψυχοκοινωνικής εξουσίας βασισμένης στην κοινωνική θέση έχουν επιβληθεί από το κράτος.

Τα κράτη θεσμοθετούν τα συστήματα κυριαρχίας και επιβάλλουν καταναγκαστικά συστήματα διακυβέρνησης. Πώς θα αντιμετωπίσουμε την τεράστια δύναμη του έθνους-κράτους; Άνθρωποι σε όλη την υφήλιο απαντούν στην ερώτηση αυτή αποφασιστικά **με οριζόντια οργάνωση,** δημιουργούν κοινότητες και κοινωνικά κέντρα, συνεργάζονται και εκδημοκρατίζουν χώρους εργασίας και σιγά σιγά, χρησιμοποιώντας την συνδιασμένη ισχύ όλων αυτών των δραστηριοτήτων του κοινωνικού κινήματος για να αρχίσουν να παίρνουν πολιτική δύναμη σε τοπικό επίπεδο στους δήμους, δημιουργούν νέους πολιτικούς θεσμούς, δημοτικές συνελεύσεις μπορούν να δώσουν πίσω τη δύναμη της λήψης αποφάσεων στους

ανθρώπους της περιοχής.

Ο πατέρας μου έγραφε για τη δύναμη αυτού που αποκαλούσε '**Ελευθεριακός Δημοτικισμός**' ή '**Κομμουναλισμός**' για πολλές δεκαετίες και σε πολλά βιβλία και άρθρα, συμπεριλαμβανομένης και μιας σειράς δοκιμίων που είμαι πολύ χαρούμενη να βλέπω ότι μόλις βγήκαν στα ελληνικά στο βιβλίο 'Η Επόμενη Επανάσταση – Λαϊκές Συνελεύσεις και η προοπτική της Άμεσης Δημοκρατίας'.

Σε αυτή τη δουλειά του περιγράφει πως η πολιτική του ελευθεριακού δημοτικισμού είναι η καλύτερη ελπίδα μας για θεμελιώδη και μεταμορφωτική κοινωνία. Επικρίνει τις αποτυχίες των προηγούμενων κινημάτων τόσο των αναρχικών όσο και των σοσιαλιστικών. Έτσι, από αυτά τα δοκίμια και από το βιβλίο του "Η Οικολογία της Ελευθερίας" μπορείτε να αποκτήσετε ένα πολύ πιο ολοκληρωμένο επιχείρημα σχετικά με το γιατί η δημοτική/κομμουναλιστική πολιτική είναι μια καλή ιδέα από οτιδήποτε μπορώ να πω σε λίγα λεπτά.

Αλλά θα ήθελα να χρησιμοποιήσω αυτά τα λίγα λεπτά μου για να υπογραμμίσω γιατί πιστεύω ότι αυτό το κίνημα είναι τόσο πολύ σημαντικό και γιατί όλοι αναρχικοί, σοσιαλιστές, φεμινίστριες, περιβαλλοντολόγοι, ακτιβιστές ΛΟΑΤΚΙ και όποιος ενδιαφέρεται για το μέλλον του πλανήτη και τη σημαντικότητα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων θα πρέπει να ενταχθεί στη νέα αυτή δημοτική (κομμουναλιστική) πολιτική και να διαδραματίσει έναν κεντρικό ρόλο στη διαμόρφωσή της, έτσι ώστε να μεγιστοποιεί τις πιθανότητες επιτυχίας και ελαχιστοποιεί τις πιθανότητες να αφομοιωθεί.

Παρά τις αντίθετες απόψεις ανθρώπων όπως ο Σλάβοϊ Ζιζέκ η ιστορία έχει αποδείξει επανειλημμένα ότι η κατάληψη της κρατικής εξουσίας δεν αποτελεί συνταγή δημοκρατίας. Ξανά και ξανά, τα πολιτικά κινήματα που έχουν αντισταθεί στα αυταρχικά καθεστώτα έχουν γίνει τα ίδια καταναγκαστικές απρόσκοπτες γραφειοκρατίες τη στιγμή που ανέλαβαν την κρατική εξουσία, μειώνοντας αυτούς που τις στήριξαν σε μια απρόσωπη μάζα που, αν είναι τυχεροί, δίνουν μια στάμπα επικύρωσης μερικές φορές

σε αποφάσεις που έγιναν μακριά από αυτούς.

Ωστόσο, εκείνοι που απέρριψαν εξ ολοκλήρου ή απέφυγαν να δουλέψουν σε πολιτικούς θεσμούς βρέθηκαν επίσης περιθωριοποιημένοι. Η επιμονή των αναρχικών να παραμείνουν έξω από τις αίθουσες εξουσίας δημιούργησε μια αποτελεσματική πολιτική αντίστασης αλλά πρέπει να κάνουμε κάτι περισσότερο από το να αντισταθούμε. Χρειαζόμαστε μια πολιτική μετασχηματισμού.

Η δημοτική/κομμουναλιστική πολιτική γεφυρώνει αυτούς τους δύο πόλους, τον μαρξιστικό και τον αναρχικό, με έναν τρίτο τρόπο:

Απορρίπτει την αντιπροσωπευτική δημοκρατία υπέρ της άμεσης δημοκρατίας. Αξιοποιεί τον αυθορμητισμό και τη ζωντάνια των κοινωνικών κινημάτων δίνοντάς τους μια πολιτική φωνή, δίνοντας στους ανθρώπους στα κινήματα δύναμη στην αρένα των πολιτών. Μετατρέπει κάθε γειτονιά σε δημόσιο φόρουμ όπου οι άνθρωποι μπορούν να συγκεντρωθούν σε κοινοτικές συνελεύσεις για να συναντηθούν, να μιλήσουν, να αποφασίσουν και να εφαρμόσουν τις αποφάσεις που γι'αυτούς έχουν μεγαλύτερη σημασία στις γειτονιές τους και στις πόλεις τους. Και καθώς ο δήμος μεγαλώνει, μπορεί όλο και περισσότερο να αμφισβητήσει και να πάρει την εξουσία μακριά από το έθνος-κράτος.

Όταν δημιουργούμε οργανισμούς σε τοπικό επίπεδο, όπου οι απλοί άνθρωποι μετατρέπονται σε πολιτικούς δρώντες στην καθημερινή ζωή, αντισταθμίζουμε όχι μόνο τη εξουσία του έθνους κράτους, αλλά και μετατρέπουμε τους εαυτούς μας από παθητικά όργανα του καπιταλισμού σε ελεύθερους πολίτες. Δημιουργούμε κοινότητα, αναγνωρίζουμε τους συμπολίτες μας όχι από τους τίτλους εργασίας τους αλλά από τους γείτονές μας, ως ανθρώπους που έχουν κοινό ενδιαφέρον να διατηρήσουν τις κοινότητές μας πράσινες βιώσιμες και υγιείς. Αναθεωρούμε την πόλη, τον δημοτικό χώρο και το όργανο της δημοκρατίας – τη λαϊκή συνέλευση – ως τον τόπο όπου βρίσκουμε την εκπλήρωση και την αίσθηση του κοινού σκοπού.

Ο κομμουναλισμός εξυμνεί τη δύναμη των τοπικών συνελεύσεων να μεταμορφώνουν και με τη σειρά τους να μεταμορφώνονται από μια όλο και περισσότερο διαφωτισμένη ιδιότητα του πολίτη. Και νομίζω ότι αυτή η διαλεκτική, μεταξύ του ατόμου και της συνέλευσης είναι πολύ σημαντική διότι σήμερα είναι σαφές ότι υπάρχουν πολλοί τόποι όπου σε αυτή την ιδιότητα του πολίτη δεν δίνεται αρκετός χώρος και όπου ο φόβος και οι φοβίες είναι ισχυρές.

Πρέπει μόνο να δούμε την αυξανόμενη παλίρροια του εθνικισμού που σαρώνει πολλές χώρες στην Ευρώπη ή την εκλογική περιφέρεια που εξέλεξε τον Donald Trump ως πρόεδρο των Η.Π.Α. για να φανεί ότι αυτό είναι αλήθεια. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η εκπαίδευση είναι τόσο σημαντική σε ατομικό και κοινοτικό επίπεδο. θα πρέπει να συναντιόμαστε με τους συντρόφους μας σε ομάδες μελέτης και να διαβάζουμε την πολιτική θεωρία και την ιστορία, εκπαιδεύοντας τον εαυτό μας, κοιτάζοντας το παρελθόν για να βεβαιωνόμαστε ότι δεν θα επαναλάβουμε τα ίδια λάθη στο μέλλον. Και πρέπει να εκπαιδεύουμε τους γείτονές μας συζητώντας συγκεκριμένα ζητήματα της κοινότητας ως μέρος μιας λεπτομερούς πλατφόρμας, βασισμένης στις αρχές μιας οικολογικής και ηθικής οικονομίας και μιας δέσμευσης για ατομική και συλλογική ελευθερία.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο πρέπει να εξετάσουμε τη δημοτική πολιτική ως μακροπρόθεσμο έργο.

Ένα τέτοιο πολιτικό πρόγραμμα πρέπει να περιλαμβάνει βραχυπρόθεσμους στόχους όπως η παύση των κατασχέσεων ενυπόθηκων δανείων, η ανάκτηση δημόσιων χώρων, η εφαρμογή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η δημιουργία ομοσπονδιών/συνεταιρισμών που ανήκουν σε εργαζόμενους, όπως π.χ. αυτές που αναπτύσσονται από τον Συναιτερισμό Jackson, στο Τζάκσον του Μισισίπι, στον αμερικανικό νότο. Πρέπει όμως να περιλαμβάνει και μακροπρόθεσμους στόχους, όπως η επέκταση των περιβαλλοντικών και συνεργατικών οικονομικών εγχειρημάτων σε μια ολοένα και πιο οικολογική και ηθική οικονομία και η δημιουργία συνομοσπονδιών που θα επιτρέψουν στους δήμους να

συνεργαστούν για την αντιμετώπιση ευρύτερων περιφερειακών και ακόμη και παγκόσμιων ζητημάτων χωρίς την ανάγκη κεντρικής κρατικής εξουσίας.

Και τελικά, αυτό σημαίνει την επιλογή υποψηφίων για δημοτικό αξίωμα. Αλλά για να αποφύγουμε τις παγίδες των παραδοσιακών πολιτικών κομμάτων, πρέπει να επιμείνουμε ότι οι υποψήφιοί μας δεν είναι αντιπρόσωποι, αλλά μάλλον απεσταλμένοι εκπρόσωποι για τις συνελεύσεις των οποίων τις απόψεις εκφράζουν. Το νικητήριο αξίωμα να μην δίνει δικαίωμα στον υποψήφιο να λαμβάνει τις δικές του αποφάσεις. Αλλά να ψηφίζονται σε μια πλατφόρμα που να δημιουργείται από τη συνέλευση, να δίνουν μέρος των μισθών τους στη συνέλευση, να τηρούν τον κώδικα δεοντολογίας που συντάσσεται από τη συνέλευση, να είναι απολύτως διαφανείς και να ανταποκρίνονται στη συνέλευση. Και εν τέλει να μπορούν να ανακληθούν από τη συνέλευση εάν δεν τηρούν τις επιθυμίες της. Έτσι, η εξουσία συγκατοικεί με τη συνέλευση, τον λαό, την κοινότητα, και όχι το άτομο που εδράζει στο δημοτικό γραφείο της πόλης.

Είναι λοιπόν η ώρα να ανακτήσουμε τον όρο «πολιτική» για να εννοήσουμε τη δραστηριότητα της αυτοκυριαρχίας που αναλαμβάνουμε όταν συναντιόμαστε πρόσωπο με πρόσωπο για να πάρουμε αποφάσεις σχετικά με τις ανησυχίες μας και τις κοινότητές μας. Ο κομμουναλισμός απαιτεί να αποκαταστήσουμε την ιδέα της πολιτικής στις θεμελιώδεις της προελεύσεις, αυτό που ο Αριστοτέλης θεωρούσε την υψηλότερη έκκληση των ανθρώπων: να αλληλεπιδρούμε στην *πόλις* ως ελεύθεροι πολίτες για να χαρτογραφήσουμε το κοινό μας πεπρωμένο. Μαζί διαμορφώνουμε την ιδανική κοινωνία μας, σε μια διαδικασία που μας απελευθερώνει για να εκφράσουμε την αρετή του πολίτη που μας έχει στερηθεί τόσο πολύ καιρό.

Εάν φαίνεται σαν ένα απόμακρο όνειρο, είναι σημαντικό να θυμόμαστε ότι αυτό το ιδεώδες της αρετής του πολίτη αντικατοπτρίζεται σε μερικές από τις πιο μεταμορφωτικές και επαναστατικές στιγμές της ιστορίας, όταν πολίτες συναντήθηκαν δημιούργησαν δημοκρατίες και πήραν την εξουσία στα χέρια τους,

από την Παρισινή Κομμούνα του 1871, στις αναρχικές κολλεκτίβες της επαναστατικής Ισπανίας μέχρι τις τοπικές συνελεύσεις της Νέας Αγγλίας. Αυτοί οι θεσμοί λαϊκής εξουσίας, αυτό που η Hannah Arendt αποκαλούσε 'τον χαμένο θησαυρό της επαναστατικής παράδοσης', θα πρέπει να γίνει το θεμέλιο του ακτιβισμού μας.

Πιο πρόσφατα έχει εκφραστεί στις κοινότητες των Ζαπατίστας στην Τσιάπας του Μεξικού και στο σχέδιο δημοκρατικής συνομοσπονδίας στην επικράτεια γνωστή ως Ροζάβα, στη βόρεια Συρία η οποία έχει περίπου το μισό του μεγέθους της Ελλάδας. Στη Ροζάβα, πιο γνωστή ως **Δημοκρατική Ομοσπονδία της Βόρειας Συρίας,** οι Κούρδοι δημιούργησαν ένα πολιτικό σύστημα λαϊκών συνελεύσεων από τα κάτω το οποίο κατοχυρώνει τις αξίες της μη-ιεραρχίας, της απελευθέρωσης των γυναικών, της εθνοτικής πολυφωνίας, της θρησκευτικής ανοχής και της άμεσης δημοκρατίας και σημαντικότερα της οικολογικής διαχείρισης.

Τα 96 άρθρα του κοινωνικού συμβολαίου της Ροζάβα εγγυώνται σε όλες τις εθνοτικές κοινότητες το δικαίωμα να διδάσκουν και να διδάσκονται στη γλώσσα τους. Κατήργησαν τη θανατική ποινή και υποχρεώνουν τους κοινοτικούς οργανισμούς να εργαστούν για την εξάλειψη των διακρίσεων λόγω φύλου. Απαιτούν ότι οι γυναίκες θα αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 40% κάθε εκλογικού σώματος και συμμετέχουν ως συνδιαμορφωτές σε όλα τα επίπεδα της δημόσιας διοίκησης. Εξασφαλίζουν στη νεολαία το δικαίωμα να συμμετέχει ενεργά στη δημόσια και πολιτική ζωή και σημαντικότερα προωθούν μια φιλοσοφία οικολογικής διαχείρισης που καθοδηγεί όλες τις αποφάσεις για τον πολεοδομικό σχεδιασμό, την οικονομία και τη γεωργία.

Το πιο σημαντικό, όπως είμαι βέβαιη ότι πολλοί από εσάς γνωρίζετε, είναι ότι η περιοχή της Ροζάβα διέπεται από ένα αποκεντρωμένο πολιτικό σύστημα στο οποίο κάθε μέλος της κοινότητας έχει ισότιμο λόγο στις λαϊκές συνελεύσεις που ασχολούνται με τα θέματα της γειτονιάς και των πόλεων. Έτσι, η ροή της εξουσίας εξέρχεται προς τα πάνω, από το επίπεδο των κοινοτήτων γειτονιάς, όπου συναντιούνται Κούρδοι, Γιεζίντι, Τουρκμενιστάνοι, Συριοι, πρώην Άραβες και κάθε μέλος της

κοινότητας, στα περιφερειακά συμβούλια, έπειτα στα συμβούλια πόλης και εν τέλει ολόκληρων περιοχών.

Είναι ένα παράδειγμα άμεσης δημοκρατίας, με την πραγματική έννοια του όρου, και η βαθιά ανθρώπινη απήχησή της αποδεικνύεται από την έντονη δέσμευση που βλέπουμε στους άνδρες και τις γυναίκες μαχητές της Ροζάβα για να την υπερασπιστούν.

Και μέχρι που ο Τούρκος δικτάτορας Ερντογάν διέλυσε τις κουρδικές πόλεις της νοτιοανατολικής Τουρκίας πριν από δύο χρόνια, υπήρχε ένα παρόμοιο σύστημα και εκεί. Τώρα ο Ερντογάν που έχει αποθρασυνθεί, έχοντας καταλάβει το κατά κύριο λόγο κουρδικό καντόνι του Αφρίν στη Συρία απειλεί άλλες Κουρδικές περιοχές της Συρίας και του Ιράκ. Και νομίζω ότι αυτός είναι ένας τεράστιος κίνδυνος που απειλεί να καταπνίξει ένα από τα πιο σημαντικά και οραματικά πολιτικά κινήματα από την Ισπανία του ’36.

Μπαίνω λοιπόν σε τόση λεπτομέρεια για να κάνω έκκληση προς τους ανθρώπους εδώ να εμπλακούν περισσότερο στην υποστήριξη της Ροζάβα. Οι συντριπτικές δυνάμεις του νεοφιλελευθερισμού έχουν καταβάλλει πολλούς από εμάς όσον αφορά την αντιμετώπιση καθημερινών εγχώριων ζητημάτων. Αλλά η άνοδος του φασισμού και των ανησυχητικών τάσεων του σε παγκόσμιο επίπεδο απαιτεί να δείξουμε αλληλεγγύη στους ανθρώπους που αγωνίζονται ενάντια σ’ αυτές τις δυνάμεις και επιδιώκουν έναν τόσο νέο τρόπο πολιτικής που είναι τόσο αυθεντικός που ουσιαστικά επανεφευρίσκουν την έννοια της πολιτικής. Και το γεγονός ότι οι γυναίκες διαδραματίζουν έναν τόσο πρωταρχικό ρόλο σε αυτό το πρόγραμμα το καθιστά ακόμη πιο σημαντικό.

Είναι ένα κίνημα που όλοι όσοι θεωρούν τους εαυτούς τους φεμινιστές πρέπει να υποστηρίζουν με όλη τη δύναμη και τη δέσμευση που διαθέτουν επειδή αποτελεί ένα μεγάλο παράδειγμα μετατόπισης της ίδιας της φύσης της πολιτικής. Πρέπει να ζητήσουμε μποϋκοτάζ στις πωλήσεις Τούρκικων όπλων και να ασκήσουμε πιέσεις στους εκπροσώπους μας να κάνουν το ίδιο

επιμένοντας σε μποϋκοτάζ στον τουρισμό τους, επιμένοντας ότι οι χώρες μας και οι αρχηγοί, οι πολιτικοί αρχηγοί να σταματήσουν τις παραδόσεις όπλων στη Τουρκία και τις μελλοντικές πωλήσεις πρέπει να επιμείνουμε στην κλήση και εκπροσώπηση των Κούρδων της Ροζάβα σε τυχόν ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις στη Συρία ζητώντας την απελευθέρωση του φυλακισμένου ηγέτη των Κούρδων Abdullah Öcalan και την επανάληψη ειρηνευτικών συνομιλιών μεταξύ της τουρκικής κυβέρνησης και των Κούρδων στην Τουρκία.

Είναι αδύνατο να τονίσουμε πόσο σημαντική ιστορικά είναι αυτή η στιγμή, αυτό το κίνημα είναι στη Ροζάβα. Σίγουρα δεν έχουμε τόσες πολλές επαναστατικές στιγμές τόσο μεγάλες όσο και συγκροτημένες, όπως αυτή, και δεν μας 'παίρνει' να την αφήσουμε να συντριβεί.

Κάθε μήνα υπάρχουν ολοένα και πιο τρομερά νέα σχετικά με το πώς ο καπιταλισμός καταστρέφει τη Γη. Πρόσφατα υπάρχουν αναφορές ότι τα ρεύματα των ωκεανών απειλούνται με τρόπους που θα μπορούσαν να δημιουργήσουν ένα σημείο ανατροπής στο οποίο η μη αναστρέψιμη θέρμανση θα οδηγήσει σε εξαιρετικά ψυχρά καιρικά φαινόμενα στην Ευρώπη, απερήμωση σε μέρη της Αφρικής και πλημμύρες στις ανατολικές ακτές των Ηνωμένων Πολιτειών.

Καταλαβαίνω γιατί οι άνθρωποι και ειδικά οι νέοι, θα ήθελαν να αποκλείσουν κάποιες από αυτές τις πληροφορίες. Καμία γενιά δεν πρέπει να αναγκάζεται να φέρει το βάρος που έχει επιφέρει η γενιά μου στη δική σας. Το βάρος της κυριολεκτικής διάσωσης του πλανήτη. Αλλά αυτό είναι το βάρος που έχει πέσει σε σας και με φέρνει πίσω στην αρχή των παρατηρήσεών μου. Το να διασώσουμε τον πλανήτη και να δημιουργήσουμε νέες πολιτικές είναι άρρηκτα συνδεδεμένα δεν πρέπει να το αντιλαμβανόμαστε απλώς ως μια ακόμη αγγαρεία, πρέπει να είναι μια πράξη εορτασμού μια πράξη επανεφεύρεσης της κοινής αίσθησης της κοινότητας της δύναμης της αλληλεγγύης και της αμοιβαίας βοήθειας που μας στερήθηκε για πάρα πολύ καιρό.

Καθώς γιορτάζετε την αξιοσημείωτη δημιουργικότητα που εμφανίζεται στη μουσική, την τέχνη και τις ιδέες που συζητήθηκαν κατά τις ημέρες αυτού του φεστιβάλ, σας παρακαλώ να προωθήσετε αυτή την ιδέα στις πολιτικές σας δραστηριότητες τις επόμενες εβδομάδες και μήνες να το πάρετε στις γειτονιές και τις πόλεις σας δημιουργώντας ένα ριζοσπαστικό δημοτικό κίνημα χρησιμοποιώντας το παράδειγμα των ακτιβιστών σε μέρη όπως η Βαρκελώνη, η Μπολόνια και το Τζάκσον του Μισισιπή και αυξανόμενα σε άλλες πόλεις της υφηλίου, όπου ακόμη και εκεί και παντού, ακόμα και στην κοιλιά του κτήνους οι πολίτες ανακαλύπτουν νέους τρόπους να ενδυναμώσουν τον εαυτό τους σε τοπικό επίπεδο και να καλλιεργήσουν προγράμματα και υποψηφίους που θα φέρουν αυτές τις ιδέες προς τα εμπρός.

Αυτή είναι μια ευκαιρία όχι μόνο να σώσουμε τον πλανήτη αλλά να σώσουμε την ανθρωπότητα μας. Σας στέλνω όλες τις καλύτερες ευχές και αλληλεγγύη σε αυτή τη σημαντική προσπάθεια.

Σας ευχαριστώ.

Ο Συριακός Εμφύλιος, η Αντιεξουσιαστική Κριτική & τα Κουλουβάχατα της Ιστορίας

Στέφανος Μπατσής

Ας αρχίσουμε από μία παραδοχή. Τα γεγονότα του συριακού εμφυλίου πολέμου δεν αποτελούν έναν γόρδιο δεσμό που καλεί για λύση το αμφίστομο ξίφος του αντιιμπεριαλισμού ή οι αντιδραστικές θεωρήσεις της γεωπολιτικής και γεωστρατηγικής ανάλυσης. Αντιθέτως, παραπέμπουν σ’ ένα κουβάρι με πολλά νήματα, πολλές αφετηρίες και αβέβαιη ή και συχνά αμφίσημη

κατάληξη για την ερμηνεία και την πολιτική σκέψη. Άλλωστε, η πυκνή αυτή επταετία εμφανίζει σημάδια αλλαγής παραδείγματος. Από την ίδια τη μικροφυσική και τεχνολογία του πολέμου έως την επιστροφή των σημασιών στα ελεύθερα καντόνια της Ροζάβα, τίποτα δεν μοιάζει γνώριμο και καμία βεβαιότητα δεν φαίνεται να μην μπορεί να γκρεμιστεί.

Η αμηχανία σημαντικών κομματιών της Αριστεράς και του ελευθεριακού χώρου μπροστά σε αυτή τη ρευστότητα αποτυπώνεται όλο και συχνότερα σε άτοπα και παραδοξολογίες. Παρατηρείται μεταξύ κραυγών για τη "Νίκη στα όπλα του συριακού στρατού" και στήριξης στον κοινό άξονα "Άσαντ, Ρωσίας, Ιράν και Χεζμπολάχ" αλλά και μιας πρακτορολογικής και συνωμοσιολογικής ρητορικής που, δυστυχώς, όλο και συχνότερα μας επιδεικνύει τον αντισημιτισμό της. Το κείμενο αυτό, επομένως, αλλά και η εκδήλωση που συνδιοργανώνεται με κεντρικό ομιλητή τον Ζόζεφ Ντάχερ* τοποθετούνται σε μια στιγμή που ο δημόσιος διάλογος εντός των αριστερών και ελευθεριακών μικροκόσμων τείνει να εκτροχιαστεί προς θέσεις ασυνεπείς με όσα θεωρητικά πρεσβεύουν οι φορείς τους.

Μια αναγκαία επίσκεψη στο 2011

Έχει την αξία του, θεωρώ, να διατρέξουμε ευσύνοπτα τα γεγονότα, καθότι οι κραυγές που υψώνονται, συνήθως με την ευκαιρία κάποιας νέας επέμβασης του ευρωατλαντικού άξονα, λειτουργούν αποπροσανατολιστικά, θέτοντας κι ένα καινούριο σημείο μηδέν, λες και ο πόλεμος στη Συρία δεν είναι μια επταετής πραγματικότητα, αλλά ξεκινά και σταματά συγχρονισμένος με τα αριστερά αντιαμερικανικά αντανακλαστικά.

Πηγαίνοντας πίσω, στο 2011, θυμόμαστε τον αραβικό κόσμο να συγκλονίζεται από αυτό που οι δυτικοί δημοσιολογούντες ονόμασαν Αραβική Άνοιξη. Σε Τυνησία, Λιβύη, Αίγυπτο και Συρία οι κοινωνίες βρίσκονται σε κίνηση. Διαδηλώσεις με δημοκρατικό και κοσμικό τόνο ενάντια στην αυταρχικότητα των καθεστώτων αλλά και στις σοβούσες κοινωνικές ανισότητες, που οδηγούν με γεωμετρική ταχύτητα μεγάλα κομμάτια του πληθυσμού στην

εξαθλίωση. Ας μην ξεχνάμε ότι του ξεσηκωμού στη Συρία έχει προηγηθεί μια παρατεταμένη περίοδος ξηρασίας, με αποτέλεσμα την εσωτερική μετανάστευση χιλιάδων αγροτών προς τα αστικά κέντρα, όπου αντιμετώπισαν συνθήκες απόλυτης φτωχοποίησης και αβεβαιότητας.

> *Ας μην ξεχνάμε, επίσης, ότι το καθεστώς Άσαντ αποτελούσε και αποτελεί μια κληρονομημένη δικτατορία, ένα αστυνομικό κράτος που αποκλείει τη διεύρυνση της πολιτικής συμμετοχής και τη συγκροτημένη άσκηση αντιπολίτευσης.*

Ενώ στην Τυνησία και την Αίγυπτο οι δικτατορίες καταρρέουν χωρίς οι εξεγέρσεις να πάρουν το χαρακτήρα ένοπλης αντιπαράθεσης, στη Συρία ο Άσαντ είναι αποφασισμένος να διατηρήσει την εξουσία του με κάθε κόστος. Στις διεκδικήσεις για ελευθερία, δημοκρατία και κοινωνική δικαιοσύνη απαντά με συλλήψεις, δολοφονίες και βασανισμούς. Ο συριακός στρατός ανοίγει πυρ σε ειρηνικούς διαδηλωτές, η καταστολή των αντιφρονούντων γίνεται επικίνδυνα ασφυκτική και η σύγκρουση με το καθεστώς παίρνει γρήγορα τον δρόμο του εμφυλίου πολέμου, όταν ομάδες αντικαθεστωτικών απαντούν στη βία του συριακού κράτους.

Η κλιμάκωση είναι ραγδαία, με τις διαμαρτυρίες και τις συγκρούσεις να γενικεύονται και να αφορούν πλέον ολόκληρη τη χώρα. Οι εξεγερμένοι έχουν να αντιμετωπίσουν από τη μία πλευρά τη συριακή μηχανή θανάτου του Άσαντ κι από την άλλη τις τζιχαντιστικές ομάδες της Αλ Νούσρα και του Ισλαμικού Κράτους. Ο Άσαντ άλλωστε είναι αυτός που απελευθερώνει μαζικά τζιχαντιστές από τις συριακές φυλακές, οι οποίοι στρέφονται περισσότερο ενάντια στους αντικαθεστωτικούς και στους Κούρδους της Βόρειας Συρίας παρά στο ασαντικό καθεστώς.

Η προσπάθεια αυτοοργάνωσης των περιοχών που εγκαταλείπουν οι καθεστωτικοί παίρνει, έστω σε εμβρυακό και περιορισμένο βαθμό, σάρκα και οστά μέσω της ανάδυσης πλήθους τοπικών συμβουλίων, ωστόσο βρίσκεται πιεσμένη από τη φονταμενταλιστική ετερονομία

του Ισλαμικού Κράτους και την αποφασιστικότητα του Άσαντ να μην αφήσει τίποτα όρθιο μέχρι την τελική επικράτηση. Η φρίκη και η βαρβαρότητα συνθέτουν τη νέα πραγματικότητα και μοιραία κάθε προσπάθεια χειραφέτησης αφυδατώνεται και σταδιακά ηττάται. Τελευταίος σταθμός αυτής της ήττας η πτώση του ελεύθερου Αφρίν ύστερα από την επιχείρηση "Κλάδος Ελιάς" του τουρκικού στρατού και την κυνική αδιαφορία της Δύσης.

Σιγά το νέο, αλλά το κράτος σκοτώνει

Ο λογαριασμός γράφει 600.000 νεκρούς και 5-6 εκατομμύρια εκτοπισμένους πρόσφυγες σε γειτονικά κράτη ή στην Ευρώπη, αλλά θα μένει ανοιχτός όσο η κρατική θανατοπολιτική αποτελεί τον κυρίαρχο τρόπο διαχείρισης. Αν κάτι έπρεπε να έχουμε διδαχτεί από τα γεγονότα του συριακού εμφυλίου, είναι ότι ο κρατισμός βάζει την ταφόπλακα σε κάθε προσπάθεια χειραφέτησης και επιχειρεί να γεμίσει κάθε κενό εξουσίας με ατσάλι και αίμα. Η τέχνη του να μην κυβερνάσαι από κάποια ετερόνομη εξουσία έρχεται αντιμέτωπη με την πύκνωση του κρατισμού, την ωμή επιβολή της βίας. Ως εκ τούτου, συνιστά αυτοκαταστροφή και ακρωτηριασμό της ελεύθερης σκέψης η παροχή αλληλεγγύης σε κρατικές οντότητες ("Νίκη στο συριακό στρατό") ή η επιλογή μεταξύ των διαφορετικών κρατικών συμμαχιών (στήριξη στον "άξονα Συρίας, Ιράν, Ρωσίας, Χεζμπολάχ").

Ο Άσαντ, με την αρωγή της Ρωσίας και περιφερειακών δυνάμεων, επιχειρεί το μακέλεμα κάθε εναπομείνουσας φωνής αντίστασης και αντιπολίτευσης, συχνά υπό το πρόσχημα του πολέμου ενάντια στον τζιχαντισμό. Είναι πασιφανές, σε όποιον θέλει να το δει, πως το καθεστώς δεν θα σταματήσει μέχρι να διασφαλίσει πλήρως τη θέση κυριαρχίας του όσο θάνατο κι εκτοπισμό κι αν χρειαστεί να παράξει. Η χρήση ή μη χρήση χημικών όπλων τη δεδομένη στιγμή συσκοτίζει τη συζήτηση, καθώς τα εγκλήματα του ασαντικού καθεστώτος έχουν τεκμηριωθεί επαρκώς μέσα στον χρόνο. Αυτό θα έπρεπε να είναι κάτι αδιαπραγμάτευτο κι από εκεί να εκκινεί κάθε συζήτηση περί απόδοσης ευθυνών.

Εντούτοις, δεν μας είναι άγνωστη και δεν παραγνωρίζουμε τη

φύση και τη στόχευση της ευρωατλαντικής επέμβασης. Οι ΗΠΑ διεξάγουν σταθερά έναν πόλεμο δια αντιπροσώπων (proxy war) τόσο στη Μέση Ανατολή όσο και σε άλλες περιοχές, με αποτέλεσμα τη ζωνοποίηση μεγάλων περιοχών, την αποσταθεροποίηση των κεντρικών εξουσιών, όταν αυτές δεν τους είναι αρεστές, και εν τέλει τη δημιουργία αποτυχημένων κρατών (failed states). Μολονότι η πρόσφατη επέμβαση ΗΠΑ και συμμάχων στη Συρία, μετά τη χρήση χημικών όπλων από το καθεστώς Άσαντ, δύσκολα μπορεί να εγγραφεί σε ένα συνολικότερο σχέδιο και μάλλον αποτελεί περισσότερο ένα επικοινωνιακό εγχείρημα διάσωσης του αμερικανικού συμβολικού κεφαλαίου, η όλη αμερικανική στρατηγική δεν αφήνει περιθώρια παρερμηνείας.

> *Οι ΗΠΑ, όπου δεν μπορούν οι ίδιες να επιβάλλουν την τάξη, προτιμούν το χάος και η πραγματικότητα δείχνει ότι δυσκολεύονται όλο και περισσότερο να την επιβάλλουν, σε μία συνεχώς πιο σύνθετη και εύθραυστη διεθνή συγκυρία.*

Στην ίδια ζώνη αμηχανίας δείχνουν να καρκινοβατούν και οι παραδοσιακοί Ευρωπαίοι σύμμαχοι των ΗΠΑ, ο σημασιακός πυρήνας των οποίων βρίσκεται μεταξύ φθοράς και αφθαρσίας, με τις πολιτικές ελίτ να αδυνατούν να μεθερμηνεύσουν σε νέα σχήματα την απουσία νοήματος και τον αποπροσανατολισμό των δυτικών κοινωνιών. Ο δυτικοκεντρισμός τους πληγώθηκε αλλά και κινητοποιήθηκε, όταν το καμπανάκι του Ισλαμικού Κράτους ήχησε, ωστόσο ο τρόπος που οι παλιές αποικιακές δυνάμεις έχουν μάθει να διευθετούν τους λογαριασμούς τους σήμερα, μόνο ως προς το εσωτερικό τους μπορεί να λειτουργήσει κι αυτό αμφίβολα.

Εξάλλου, η συμμετοχή αφενός της Γαλλίας και της Αγγλίας κι αφετέρου του Ιράν, της Σ. Αραβίας και της Τουρκίας στις πολεμικές συρράξεις και στη συνεχώς ενεργή διαπραγμάτευση για το μέλλον της περιοχής δεν μπορεί και δεν πρέπει να κατανοείται ως αποκλειστικά υποκινούμενη από τις μεγαλύτερες δυνάμεις των ΗΠΑ και της Ρωσίας, καθώς τα εν λόγω κράτη εκτυλίσσουν πολλαπλές στρατηγικές, και μάλιστα φαινομενικά αντιθετικές, κοιτώντας άλλοτε στο εσωτερικό και άλλοτε στο

εξωτερικό τους.

Όπως γίνεται αντιληπτό, η σύγκρουση στη Συρία αποκαλύπτει τη γυμνή φύση του κρατισμού και των διαφόρων σχεδίων διαχείρισης. Η πριμοδότηση σχεδίων αντίστασης στη νεοφιλελεύθερη παγκοσμιοποίηση και στην επιστροφή στον προστατευτισμό του εθνοκρατισμού άπτονται, κατά τη γνώμη μου, της ιδεολογικής σύγκρουσης γύρω από τον συριακό εμφύλιο και συχνά οδηγούν τον διάλογο σε γόνιμα μονοπάτια. Ωστόσο, είναι απαράδεκτο για όσους επιθυμούν την κοινωνική απελευθέρωση να σιωπούν μπροστά στα εγκλήματα του Άσαντ και της Ρωσίας, να ταυτίζουν τις κοινωνίες με τους κρατικούς σχηματισμούς και να αποσιωπούν τις αντιπολιτευόμενες θέσεις και αντιστάσεις. Δυστυχώς οι φωνές αυτές, από ντροπαλές και χαμηλόφωνες, γίνονται σιγά-σιγά εκκωφαντικές και βρίσκουν όλο και βαθύτερο έρεισμα αφενός στα διάφορα αριστερίστικα αρτικόλεξα και αφετέρου σε τελούσες σε σύγχυση τάσεις του αναρχικού χώρου.

Τα κουλουβάχατα της ιστορίας

“Κανένα πολιτικό κόμμα, όποιο κι αν είναι το πρόγραμμά του, δεν μπορεί να αναλάβει αποτελεσματικά τη διεύθυνση του κράτους, χωρίς να γίνει εθνικό”
Μαξ Βέμπερ 1917

Η ιδεολογία του αντιιμπεριαλισμού λειτούργησε και λειτουργεί ως δίαυλος μέσα από τον οποίο η εθνική ιδεολογία εγγράφεται στο εσωτερικό των ριζοσπαστικών πολιτικών χώρων. Ως ιδεολογία που συχνά επικυριαρχεί του κομμουνιστικού ή αντικαπιταλιστικού στοιχείου εντός της αριστερής πολιτικής σκέψης, εγκλωβίζει τα υποκείμενα στα ασφυκτικά όρια του έθνους κράτους, οδηγώντας τα στη νομιμοποίηση αντιδραστικών καθεστώτων και κρατικών επιλογών.

> *Ο αντιιμπεριαλισμός πειθαρχεί και στοιβάζει τα υποκείμενα πίσω από κρατικές επιταγές κι αναδεικνύεται ως πρώτης τάξης όπλο στα χέρια του κρατισμού και μάλιστα υπό το πρόσχημα της αντίστασης, της υποστήριξης του αδύναμου έναντι του ισχυρού.*

Ο πολιτικός διάλογος γύρω από τον συριακό εμφύλιο μας αποκαλύπτει τη φύση του αντιιμπεριαλισμού σε όλη της την καθαρότητα. Ο αντιιμπεριαλισμός βλέπει μόνο τα κράτη και τις κινήσεις τους πάνω σε μια πλανητική σκακιέρα, όπου οι κοινωνίες παρακολουθούν αμέτοχες και στάσιμες. Συναφώς, ο αντιιμπεριαλισμός παραβλέπει τόσο τις λαϊκές διαμαρτυρίες εντός της συριακής κοινωνικής πραγματικότητας όσο και το πείραμα διεύρυνσης της δημοκρατίας και της ελευθερίας στα καντόνια της Ροζάβα, εφόσον η ιστορική κίνηση δεν μπορεί παρά να ταυτίζεται με την κρατική πολιτική.

Παραπληρωματικός του αντιιμπεριαλισμού, ο αντιαμερικανισμός προσφέρει έναν εύπεπτο και φενακισμένο αντικαπιταλισμό για εθνική κατανάλωση. Σε έναν κόσμο όλο και πιο σύνθετο, όπου διαχωριστικές γραμμές του παρελθόντος ίσως χάνουν τη σημασία τους, ανακουφίζει αλλά και αδρανοποιεί τα πολιτικά αντανακλαστικά μέσα από ένα απλουστευτικό και ολοποιητικό εξηγητικό σχήμα. Δυστυχώς όμως για την Αριστερά, η οποία μοιάζει να βρίσκεται σήμερα **στη λάθος πλευρά της ιστορίας**, από την ίδια ιδεολογική φαρέτρα αντλούν σε ολόκληρη τη Δύση και τα νέα μορφώματα της Δεξιάς, τα οποία δεν δυσκολεύονται καθόλου να προσαρμόσουν τον αντιιμπεριαλισμό και τον αντιαμερικανισμό στα μέτρα του εθνικισμού, της κλειστότητας και του υψώματος τειχών. Στα καθ’ ημάς, άλλωστε, λίγος μόνο χρόνος έχει περάσει από τη συμπόρευση στα συλλαλητήρια για το Μακεδονικό μερίδας της Αριστεράς με την Άκρα Δεξιά.

Από την άλλη, η γλώσσα της γεωπολιτικής, η οποία συχνά παρεισφρέει και επιτονίζει αριστερές και ελευθεριακές αναλύσεις της πραγματικότητας στη Μέση Ανατολή, τις αφυδατώνει πολιτικά. Ας μην ξεχνάμε την καταγωγή και τις χρήσεις της γεωπολιτικής ανάλυσης, η οποία αποτελεί σταθερά ένα ιδεολογικοποιημένο εργαλείο στα χέρια του κρατισμού για την επιβολή των διαφόρων σχεδιασμών του.

Τα κουλουβάχατα που δεν μαθαίνουν

Αντλώντας από τη διαπίστωση του Μαξ Βέμπερ, μπορούμε να σημειώσουμε πως μόνο η συνεπής κι ευθυτενής αντίσταση στον εθνοκρατισμό και η αποκάλυψη όσων παραγόντων συνθέτουν την ιδεολογία του μας ανοίγει την προοπτική της κατανόησης και διάσωσης δυνάμει επαναστατικών στοιχείων και δυναμικών εντός των κοινωνιών.

Ακόμη, απαιτείται η παραδοχή ότι τέτοιου είδους δυναμικές μπορούν να αναπτύσσονται αυτόνομα και αντιθετικά στους κρατικούς σχεδιασμούς. Το παράδειγμα της συριακής άνοιξης είναι μπροστά μας και είναι δηλωτικό για τον τρόπο με τον οποίο οι κοινωνικές κινήσεις χάνουν την αυτονομία τους και υποτάσσονται σε άνωθεν σχεδιασμούς ως υποδεέστερες, εάν υιοθετήσουμε το πρίσμα του κρατισμού. Για τον ευρωατλαντικό άξονα και τη Ρωσία οι αγώνες των Σύρων κατέχουν δευτερεύουσα θέση σε σχέση με τον υποτιθέμενο πόλεμο ενάντια στην τζιχαντιστική τρομοκρατία, ενώ για την αντιιμπεριαλιστική Αριστερά είναι δευτερεύοντες σε σχέση με τον αγώνα της ενάντια στον ιμπεριαλισμό, ο οποίος δεν μπορεί παρά να ασκείται μόνο από τη Δύση και τους συμμάχους της.

Η λογική αυτή είναι στη βάση της πατερναλιστική και δυτικοκεντρική και αποστερεί από τους Σύρους, αλλά και τους Κούρδους, τη δυνατότητα της αυτόνομης πολιτικής δράσης. Δεν είναι καθόλου τυχαίος ο τρόπος με τον οποίο η αντιιμπεριαλιστική Αριστερά παρουσιάζει τους Κούρδους της Ροζάβα ως αφελή υποκείμενα που είτε εξαπατήθηκαν είτε είναι βέβαιο πως θα εξαπατηθούν από την αμερικανική στρατηγική ευφυΐα. Η άλλη όψη του ίδιου νομίσματος φυσικά είναι η εξύμνησή τους, όταν βρίσκονται στην πρώτη γραμμή της αντίστασης ενάντια σε τζιχαντιστικές ομάδες και η εργαλειοποίηση του αγώνα τους. Εν ολίγοις, οι Κούρδοι είναι επαρκείς ως μαχητές και αντικείμενα του εξωτικού, δυτικού βλέμματος αλλά σε καμία περίπτωση ως πολιτικά υποκείμενα που μπορούν να αυτενεργούν και να οργανώνουν τις ζωές τους χωρίς

έξωθεν παρεμβάσεις. Διαφορετικά, η αγωνιστικότητά τους είναι θαυμαστή και παράγει συμβολικές εικόνες αντίστασης, αλλά οι αιτίες που οδηγούν σε αυτή τη μαχητικότητα και στον ένοπλο αγώνα συγκαλύπτονται κάτω από τη σκόνη της πρακτορολογίας.

Αντίστοιχα, σαφώς προβληματική είναι και η θέση που προτάσσει το δίπολο Άσαντ ή τζιχαντισμός, θεωρώντας προτιμότερη τη διατήρηση της στυγνής δικτατορίας του ασαντικού καθεστώτος παρά την ανάδυση και επικράτηση του ριζοσπαστικού Ισλάμ. Η ξεκάθαρα δυτικοκεντρική αυτή θέση, υποκρύπτει ρατσισμό και ισλαμοφοβία, θεωρώντας ουσιαστικά πως τα κράτη του μουσουλμανικού κόσμου στερούνται κάθε χειραφετητικής δυνατότητας, εγκλωβισμένα σε θρησκευτικούς αρχαϊσμούς. Επομένως, αναγκαστικά θα οργανώνουν την κοινωνική τους ζωή κάτω από μία δικτατορία ή κάποιο άλλο απολυταρχικό καθεστώς, που τουλάχιστον θα διατηρεί τους σκελετούς στη ντουλάπα.

> *Κι όμως, δεν υπήρξε ποτέ ιδανικότερη συγκυρία για να μάθουμε από τους πρόσφυγες. Είναι εδώ, μαζί μας, σ' ένα σωρό θαυμάσια εγχειρήματα και αποδεικνύουν καθημερινά αφενός την αυτονομία και την αυτενέργειά τους κι αφετέρου τον πλούτο που κουβαλάνε.*

Είναι μαζί μας στην κατάληψη προσφύγων και μεταναστών της Νοταρά, στο City Plaza, στην κατάληψη του 5ου λυκείου, στους κοινούς αγώνες ενάντια στα κέντρα κράτησης. Πολλά κομμάτια του ριζοσπαστικού χώρου προσπάθησαν και προσπαθούν να μάθουν, ακόμη κι αν χρειάζεται να αναιρέσουν παλιότερες αντιλήψεις και βεβαιότητες. Άλλα κομμάτια επέλεξαν να απέχουν της ώσμωσης αυτής, είτε οχυρωμένα πίσω από τα κληρονομημένα σχήματα των επαναστατικών υποκειμένων, των κολασμένων και της θυματοποίησης των προσφύγων είτε βλέποντας πίσω απ' όλα τον Σόρος, τον αμερικανικό δάκτυλο και πανίσχυρα συμφέροντα που κινούν τα νήματα. Ο εγκλωβισμός των δεύτερων είναι τέτοιος κι έχει παράξει τέτοιας έντασης καχυποψία και συνωμοσιολογία που αδυνατούν να δουν μια πραγματικότητα που εκτυλίσσεται μπροστά τους, με διαφάνεια και ανοιχτές πόρτες. Καθόλου τυχαίο που σε

μεγάλο βαθμό οι φωνές αυτές ταυτίζονται με θέσεις της ελληνικής αντιιμπεριαλιστικής Αριστεράς.

Sic semper tyrannis

Η δραματική κατάσταση στη Συρία, η επαπειλούμενη επίθεση της Τουρκίας στα ελεύθερα καντόνια της Ροζάβα αλλά και η συνθετότητα ενός πολέμου που δεν μοιάζει με κανέναν προηγούμενο, απαιτούν την αντιεξουσιαστική κριτική και πράξη αιχμηρή και σε εγρήγορση. Η επίθεση στον πυρήνα του κρατισμού πρέπει να είναι συνεχής, να καταδεικνύει τα εγκλήματα του ασαντικού καθεστώτος αλλά και να αποκαλύπτει τους σχεδιασμός του ευρωατλαντικού άξονα. Ακόμη, να τολμήσουμε τη σύγκρουση με όσες δυνάμεις αιχμαλωτίζουν με σκουριασμένα δεσμά την ελεύθερη σκέψη, αλλά, επίσης, να τολμήσουμε και να γκρεμίσουμε όσο είναι καιρός δικές μας βεβαιότητες, οι οποίες μας κρατάνε πίσω.

Η κριτική μας αυτή, επίκαιρη όσο ποτέ, οφείλει να διδάσκεται από το ταξίδι των προσφύγων και να είναι αλληλέγγυα εκεί όπου η ελευθερία αντεπιτίθεται, δηλαδή στο πείραμα δημοκρατικού συνομοσπονδισμού της Ροζάβα. Οι αυτοκυβερνούμενες, αμεσοδημοκρατικές περιοχές της Ροζάβα αποδεικνύουν πως το παιχνίδι κράτους και εξουσίας δεν είναι πάντα ένα παιχνίδι μηδενικού αθροίσματος και ότι οι κοινωνίες μπορούν να δημιουργούν χώρο ανάμεσα στις τεκτονικές πλάκες της καταπίεσης, έναν χώρο αυτονομίας και άσκησης της τέχνης του να μην κυβερνάσαι. Η δυνατότητα διεύρυνσης των ελευθεριακών χαρακτηριστικών αυτού του παραδείγματος και η επιρροή που μπορεί να ασκήσει στους λαούς της περιοχής, ας αποτελέσει μια αισιόδοξη κατακλείδα σε μια σειρά απαισιόδοξων αλλά αναγκαίων συμπερασμάτων, με την ευχή να δούμε άμεσα το τσάκισμα των τυράννων.

———————————-

* Το παρόν κείμενο γράφεται με αφορμή την εκδήλωση με τίτλο «Επανάσταση κι Αντεπανάσταση στη Συρία. Λαϊκός ξεσηκωμός και

καταστολή από το καθεστώς Άσαντ. Ιμπεριαλιστικοί ανταγωνισμοί και η βαρβαρότητα του πολέμου», με κεντρικό ομιλητή τον Ζόζεφ Ντάχερ, Σύριο αγωνιστή, συγγραφέα και πανεπιστημιακό, στις 26/04/18, στην ΑΣΟΕΕ.

** Φωτογραφία: Ο πόλεμος στο Χαλέπι, 10.03.2017

Για την πτώση του Αφρίν και τη Ροζάβα | Εκπομπή Βαβυλωνία (audio)

Εκπομπή ΒΑΒΥΛΩΝΙΑ.
Κάθε Παρασκευή 18:00-17:00 στο Ραδιόφωνο του The PressProject.

Ο Στέφανος Μπατσής συζητά με τον Κώστα Σαββόπουλο, πολιτικό επιστήμονα και μέλος της Πρωτοβουλίας Αλληλεγγύης στο Αφρίν.

Η πτώση του Αφρίν ύστερα από τη στρατιωτική επιχείρηση της Τουρκίας, ο εκτοπισμός χιλιάδων Κούρδων και η προσφυγική πορεία που αγγίζει τη Θεσσαλονίκη.

Ακόμη, γιατί οφείλουμε να σταθούμε και να εμβαθύνουμε στο πείραμα ελευθερίας και δημοκρατίας της Ροζάβα αλλά και πώς προσλαμβάνει η δύση τη νέα πραγματικότητα που έχει αναδυθεί στη Συρία.

Tracklist: New Order – Crystal
The Beta Band – Dry the Rain
Κωνσταντίνος Β. – Μιράντα

Υπενθυμίζεται ότι η «Βαβυλωνία» άλλαξε ώρα και θα μας ακούτε live κάθε Παρασκευή 6-7 το απόγευμα.

Το Φασιστικό Κράτος της Τουρκίας ετοιμάζεται να επιτεθεί στη Δημοκρατία της Ρόζαβα

Αντώνης Μπρούμας

Το φασιστικό κράτος της Τουρκίας ετοιμάζεται να επιτεθεί στην δημοκρατία της Ρόζαβα. Οι κρατικές ρητορικές είναι γνωστές και επαναλαμβανόμενες, όπως σε κάθε τέτοιο ιστορικό γεγονός κρατικής τρομοκρατίας:

1. Άμυνα δια της επίθεσης.
2. Βάφτιση ως τρομοκρατών των αγωνιστών της ελευθερίας και των νικητών της μάχης κατά του ISIS.
3. Θανατοπολιτική κατά της ελευθερίας.

Δεν προκαλεί εντύπωση η στάση όλων των υπόλοιπων κρατών απέναντι στον μη κρατικό σχηματισμό της Ρόζαβα.

1. Η Ρωσία δια της σιωπής ξεκλειδώνει τον εναέριο χώρο της Ρόζαβα στους Τούρκους.
2. Το καθεστώς του σφαγέα Άσαντ ούτε καν ακούγεται, ενώ πρόκειται για εισβολή στην ίδια του την χώρα.
3. Οι ΗΠΑ αναμένουν τον νέο συσχετισμό δυνάμεων μετά τον πόλεμο για να επανατοποθετήσουν τα συμφέροντά τους.

Ιστορικά, τα κράτη διαδόθηκαν ως θεσμοί, όχι με ορθολογικούς όρους αλλά μέσα από τον πόλεμο και την εξαφάνιση πρότερων μη κρατικών σχηματισμών. Δεν υπάρχουν μη ιμπεριαλιστικά κράτη, γιατί τα κράτη ως θεσμοί είναι σύμμετροι μεταξύ τους σχηματισμοί και απλώς επανατοποθετούνται ως δρώντες ή

ενεργούμενα στον γεωπολιτικό χάρτη του ιμπεριαλισμού. Κανένα λοιπόν κράτος δεν συνιστά και δεν θα συνιστά ποτέ το “απ’έξω”, το “άλλο” του ιμπεριαλισμού.

Η Ρόζαβα αποτελεί αγκάθι σε κάθε κράτος της περιοχής. Οι ρευστοί συμβιβασμοί με τα κράτη της περιοχής και τις μεγάλες δυνάμεις δεν είναι τίποτε άλλο παρά αγώνας επιβίωσης για τη δυαδική εξουσία της νεαρής δημοκρατίας της. Και μόνο που υπάρχει αποτελεί ύμνο για τη [δική μας] ανθρωπότητα. Για την ιστορία των κρατών, των εταιρειών και των πολέμων θα είναι σίγουρα δύο ξεχασμένες αράδες στη διήγηση των γεωπολιτικών παιγνίων της πιο μαύρης εποχής για τη Μέση Ανατολή.

Η ιστορία όμως δεν γράφεται μόνο από τους νικητές αλλά και στις μνήμες και στις καρδιές μας ως δώρο για τους επόμενους από εμάς. Ακόμη και αν περάσει στην ιστορία, αυτή είναι η Ρόζαβα των γυναικείων πολιτοφυλακών, των συνεταιρισμών, των αμεσοδημοκρατικών κοινοτήτων, των καντονιών, ένα δώρο για τους ανθρώπους όλου του κόσμου.

Η Οικοδόμηση μιας Εναλλακτικής Οικονομίας στη Ροζάβα

Γιώργος Κολέμπας

Εισαγωγικά

Οι Κούρδοι, ένας λαός μοιρασμένος σε τέσσερα κράτη είναι το πιο μεγάλο -πληθυσμιακά- αλύτρωτο έθνος στον κόσμο. Ένας λαός με φεουδαρχικές-πατριαρχικές δομές, στήριγμα μεγάλων αυτοκρατοριών της Οθωμανικής και της Περσικής, ένας λαός με

συμμετοχή ένοπλων φυλών του στις γενοκτονίες του στρατού του Μουσταφά Κεμάλ -και στην καταστροφή της Σμύρνης- με αποφασιστική συμμετοχή στην οριστική νίκη του, αλλά προδομένος από τις υποσχέσεις του Κεμάλ για αυτονομία. Ένας λαός προδομένος από τις διεθνείς συμφωνίες όπως της Λωζάνης του 1923 ή της Βαγδάτης του 1955. Ένας λαός που τα κράτη της Τουρκίας, της Συρίας, του Ιράκ και του Ιράν εφάρμοσαν στο σώμα του πολιτικές εθνοκτονίας, είχε αναπτύξει ένα συγκρουσιακό μαρξιστικό-λενινιστικό κίνημα, που επιχειρούσε αποσχίσεις τύπου «εθνικής-κρατικής αυτοδιάθεσης».

Στις αρχές του 1990, ο πόλεμος στο Κουρδιστάν ήταν στο αποκορύφωμά του. Στη συνέχεια, το 1993, υπήρξε και απαγόρευση της λειτουργίας του Κουρδικού Εργατικού Κόμματος (PKK) και πολλών άλλων κουρδικών ενώσεων στην Ευρώπη. Η κατάσταση άρχισε να αλλάζει το 2003 όταν ένας από τους αρχηγούς του PKK, ο Αμπντουλάχ Οτσαλάν (ο «Άπο», ιδρυτής και αδιαμφισβήτητος ηγέτης του μέχρι τη σύλληψή του στην ελληνική πρεσβεία στην Κένυα τον Φλεβάρη του 1999) έγραψε στη φυλακή στο νησί Ιμραλί –επηρεασμένος και από το Ζαπατίστικο Κίνημα και τα γραφτά του Μάρεϋ Μπούκτσιν- το βιβλίο με τον τίτλο: «Κληρονόμοι του Γκιλγκαμές». Στο εν λόγω βιβλίο απορρίπτει όλες -και τις Κούρδικες- μορφές εθνικισμού, κάνει γενική κριτική του κράτους, ακόμα και του σοσιαλιστικού, και προτάσσει την απελευθέρωση των γυναικών. Κάτι τέτοιο οδήγησε σε πολλές συζητήσεις και στο ίδιο το κουρδικό κίνημα, αλλά και στο διεθνές, το οποίο ανανέωσε το ενδιαφέρον του για το κουρδικό ζήτημα.

Όταν αποφασίστηκε, το 2009, το πρώτο Κοινωνικό Φόρουμ της Μεσοποταμίας να πραγματοποιηθεί στο Ντιγιαρμπακίρ, υπήρξε παράλληλα ένα Camp, όπου συμμετείχαν πολλές εκατοντάδες άνθρωποι από την Ευρώπη. Σε ανταλλαγή απόψεων με την κουρδική νεολαία και τις γυναικείες οργανώσεις διατυπώθηκε η νέα ιδέα του κουρδικού απελευθερωτικού κινήματος: **Δημοκρατική Αυτονομία και Λαϊκός Συνομοσπονδισμός**!

Ένα σημαντικό τμήμα του λαού των Κούρδων, κάνει σήμερα μια

παραδειγματική επανάσταση, χτίζοντας τις δομές μιας δημοκρατικής, δίκαιης και οικολογικής κοινωνίας. Από τον Μάρτιο του 2011 είχαν συγκροτηθεί συμβουλιακές δομές στη Ροζάβα. Οι συμβουλιακές αυτές δομές σχηματίσθηκαν τότε ως μια παράλληλη δομή στο κράτος. Δεν συγκρούστηκαν σχεδόν καθόλου άμεσα με το κράτος. Αυτό οφειλόταν κυρίως στο ότι το καθεστώς του Μπάαθ δεν ήθελε να διακινδυνεύσει την ανοιχτή σύγκρουση με τους Κούρδους-σες και είχε επικεντρωθεί στην καταπολέμηση της εξέγερσης των μη-κουρδικών περιοχών.

Ένα σύστημα πολλαπλών επιπέδων, δηλαδή λαϊκά συμβούλια, θεματικές επιτροπές, ομάδες εργασίας και διασυνδέσεις μεταξύ τους, οργανώθηκαν τόσο πλατιά, που σε λίγους μήνες μπόρεσαν να συναντηθούν αντιπρόσωποι από όλες τις περιοχές της Ροζάβα και της Συρίας, για να ιδρύσουν το Λαϊκό Συμβούλιο του Δυτικού Κουρδιστάν (MGRK – Meclîsa Gel A Rojavayê Kurdistanê). Στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας του MGRK, στις 19 Ιούλη 2012 ξεκίνησε η επανάσταση από το Κομπάνι. Ο πληθυσμός έδιωξε το καθεστώς Μπάαθ, σε μεγάλο βαθμό αναίμακτα. Ενώ η υπόλοιπη Συρία βυθιζόταν σε εμφύλιο πόλεμο, η Ροζάβα πρότεινε έναν τρίτο δρόμο, πέρα από το καθεστώς Μπάαθ και τη Συριακή Αντιπολίτευση. Οι Κούρδοι της Συρίας ανέλαβαν τον έλεγχο των εδαφών τους και ανακήρυξαν μια δημοκρατική, πολυεθνική, πολυθρησκευτική αυτονομία, ιδρύοντας τρία αυτοδιοικούμενα καντόνια: Κομπάνι, Αφρίν και Τζαζίρα (Kobanî, Afrîn, Cizîrê).

Ένα συμβουλιακό κίνημα ξαναεμφανίσθηκε -μετά το Ζαπατίστικο Κίνημα με τις επιτροπές καλής διακυβέρνησης στην Τσιάπας- πιο κοντά μας στα τρία καντόνια της κουρδικής αυτονομίας. Η **Κοινότητα** είναι η βάση του συμβουλιακού συστήματος και αποτελείται κατά το πλείστον από περίπου 30 έως 150 νοικοκυριά στις πόλεις (συνήθως ανά δρόμο) και στην ύπαιθρο από ένα χωριό. Ένα μοντέλο πολύ χρήσιμο για εμάς, αλλά και το παγκόσμιο κίνημα της ελευθερίας, της ισότητας, του κοινοτισμού, της αποανάπτυξης-τοπικοποίησης, της οικολογίας και της άμεσης δημοκρατίας. Οι πολύπλευρες και πολυσήμαντες εξελίξεις στη Ροζάβα είναι ένα παράδειγμα που οφείλουμε να εξετάσουμε και να διδαχθούμε. Το ζήτημα της επαναστατικής αλλαγής και στα μέρη μας, προϋποθέτει την αποκέντρωση σε κοινότητες, δήμους και περιφέρειες και τη δικτύωσή τους σε ανακλητά συμβούλια.

Οι βάσεις της οικονομίας στη Ροζάβα

Με την καθιέρωση του καθεστώτος Μπάαθ, η οικονομία είχε ευθυγραμμιστεί με την ισχυρή κρατική παρέμβαση. Από τη δεκαετία του 2000 ξεκίνησε μια ταχεία ιδιωτικοποίηση και η νεοφιλελεύθερη προσαρμογή στις διεθνείς αγορές, η οποία οδήγησε στην επιδείνωση της κοινωνικής κατάστασης. Η γεωργία -μαζί με την παραγωγή πετρελαίου στη Συρία- έχει ένα σημαντικό οικονομικό ρόλο και αποτελεί περίπου το ένα τρίτο του οικονομικού προϊόντος, όντας πολύ σημαντική σε διεθνή σύγκριση. Τόσο στο πετρέλαιο όσο και στα άλλα δύο σημαντικά στις εξαγωγές προϊόντα (υφάσματα και τρόφιμα) η Ροζάβα είχε πριν από τον πόλεμο και το εμπάργκο ένα σημαντικό ρόλο. Επειδή και οι τρεις περιοχές της είναι ιδανικές για την υψηλή γεωργική παραγωγή.

Η γεωργία στο καντόνι Cizîrê πριν από αρκετές δεκαετίες είχε στραφεί συστηματικά στην μονοκαλλιέργεια του σιταριού και σε μικρότερο βαθμό στο βαμβάκι, ενώ στα καντόνια Kobanî και Afrin φυτεύτηκαν κυρίως φρούτα και ελιές. Το καντόνι Cizîrê παράγει έως και 50% του συνόλου του συριακού σιταριού. Από το Afrîn προέρχεται το 25% της παραγωγής ελιάς στη χώρα.

Η συνολική γεωργική παραγωγή ήταν σε μεγάλο βαθμό ρυθμιζόμενη από την κυβέρνηση της Συρίας, οπότε δεν επιτρεπόταν για παράδειγμα στο Cizîrê η καλλιέργεια φρούτων και λαχανικών. Έτσι, η περιοχή, ως αποτέλεσμα της πολιτικής αυτής, δίνει την εντύπωση ενός ενιαίου χωραφιού σταριού.

Οι ποσότητες του πετρελαίου της περιοχής Cizîrê είναι τόσο μεγάλες, ώστε 50-60% της παραγωγής πετρελαίου της Συρίας προέρχεται από δω. Το 1995 η Συρία έφθασε ήδη στο αποκορύφωμα της παραγωγής. Από τότε η παραγωγή πετρελαίου πηγαίνει αργά αλλά σταθερά πίσω εξαιτίας της συρρίκνωσης αποθεμάτων. Αν δεν είχε ξεσπάσει ο σημερινός πόλεμος, η Συρία από το 2020 και πέρα δεν θα είχε άλλο πετρέλαιο για εξαγωγή – και λόγω της αύξησης της ζήτησης στην εγχώρια αγορά. Στους πετρελαιοπαραγωγικές περιοχές του Cizîrê υπάρχει όμως ακόμα μια σημαντική ποσότητα φυσικού αερίου. Δεν έχει ένα τόσο μεγάλο μερίδιο στη συνολική παραγωγή της Συρίας, όπως το πετρέλαιο, αλλά δεν πρέπει να υποτιμάται.

Σε όλα τα προϊόντα που παράγονταν στη Ροζάβα γίνονταν περαιτέρω επεξεργασία έξω από την ίδια την περιοχή, πράγμα που δείχνει και τον αποικιοκρατικό χαρακτήρα του κράτους της Συρίας. Το προωθούμενο πετρέλαιο (και το φυσικό αέριο επίσης) μεταφερόταν μέσα από τους αγωγούς στη Χομς, όπου υπήρχαν τα μεγαλύτερα διυλιστήρια της χώρας. Στη Ροζάβα δεν υπάρχουν επίσης μεγάλες αλευροβιομηχανίες, όπως νοτιότερα και δυτικά της χώρας. Ομοίως, το βαμβάκι συλλέγεται εκεί, αλλά εκκοκίζεται στο νότο.

Έτσι, ο πληθυσμός της Ροζάβα έπρεπε να αγοράζει αλεύρι, φρούτα, λαχανικά, κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, πετρέλαιο και άλλα βασικά αγαθά από τα άλλα μέρη της Συρίας, αν και οι πρώτες ύλες τους είχαν παραχθεί σε σημαντικό βαθμό στην περιοχή τους.

Μπορεί να φανεί καθαρά ότι η Ροζάβα είχε παραμεληθεί συστηματικά -παρά τα επιφανειακά και τα υπόγεια πλούτη της- και κρατήθηκε φτωχή. Εφαρμοζόταν πάντα μια πολιτική που έμελλε

να κρατήσει τον τοπικό πληθυσμό εξαρτημένο από το καθεστώς. Αυτός ήταν ένας από τους τρόπους για να κάνει τους Κούρδους να μεταναστεύσουν στο εξωτερικό ή σε άλλες πόλεις της Συρίας.

Η εξέλιξη της οικονομίας με την επανάσταση

Με την ευρεία απέλαση του καθεστώτος Μπάαθ από τη Ροζάβα, που άρχισε στις 19.7.2012, οι συμβουλιακές δομές αντιμετώπισαν την πρόκληση να μη καταρρεύσουν η οικονομία και οι βασικές υπηρεσίες. Αποδείχθηκε ότι ήταν πολύ σημαντικό η δημιουργία των συμβουλίων **τουλάχιστον ένα χρόνο νωρίτερα**, παντού. Ειδικότερα, η δημιουργία οικονομικών επιτροπών σε **τοπικό και περιφερειακό επίπεδο**, ήταν αποφασιστικής σημασίας.

Το πρώτο πρόβλημα στο πλαίσιο της Επανάστασης ήταν η **διατήρηση των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας** από την **Τοπική Αυτοδιοίκηση**. Αυτό επιτεύχθηκε με το ότι δεν διαλύθηκαν οι υφιστάμενες διοικήσεις τους, αλλά σταδιακά ενσωματώθηκαν στο συμβουλιακό σύστημα. Το δεύτερο σημαντικό μέτρο ήταν οι **έλεγχοι των τιμών**. Τα καθορισμένα από τις οικονομικές επιτροπές όρια τιμών ελέγχονταν από τη δεύτερη μέρα της επανάστασης στις αγορές και στα καταστήματα. Έτσι, έπρεπε να αποφευχθεί η εκμετάλλευση της εμπόλεμης κατάστασης από τους κερδοσκόπους με την αποθήκευση των τροφίμων και φαρμάκων ώστε να κερδοσκοπήσουν με την επακόλουθη έκρηξη τιμών. Έτσι ειδικά, ήταν εγγυημένη η κάλυψη των βασικών αναγκών του πληθυσμού (τρόφιμα, πετρέλαιο κ.λπ.).

Ίσως η μεγαλύτερη οικονομική πρόκληση ήταν το **εμπάργκο από την Τουρκία**, που επιβλήθηκε από την επανάσταση και μετά. Μετά από

μακρές διαμαρτυρίες του πληθυσμού στο βόρειο τουρκικό τμήμα του Κουρδιστάν, επιτράπηκαν σε ένα μικρό βαθμό μόνο τα φάρμακα προς τη Ροζάβα, από τις αρχές του 2013. Η νοτιοκουρδική κυβέρνηση του PDK στο Ιράκ συμπεριφέρεται με παρόμοιο τρόπο, το εμπάργκο χαλαρώνεται ανάλογα με τις πολιτικές σκοπιμότητες. Κάποια τρόφιμα που λείπουν από τη Ροζάβα, όπως τα λαχανικά και τα φρούτα, καθώς και άλλα προϊόντα μπορούν να μεταφέρονται με φορτηγά μέσω εχθρικών περιοχών αφού οι προμηθευτές έχουν δώσει μεγάλες μίζες στην αντίστοιχη ισλαμίστικη ομάδα που τις ελέγχει. Έτσι τα προϊόντα αυτά είναι για άλλη μια φορά τόσο ακριβά που μόνο ένα μικρό μέρος του πληθυσμού μπορεί να τα αντέξει οικονομικά. Και εδώ γίνεται έλεγχος των τιμών, ωστόσο, υπάρχει μια αναπόφευκτη άτυπη αγορά στην οποία πολλά είναι σε εξαιρετικά υψηλές τιμές. Επιπλέον, στα τουρκικά σύνορα ορισμένα αναγκαία εμπορεύματα εισέρχονται λαθραία στη Ροζάβα. Οι άνθρωποι που εμπλέκονται στο διασυνοριακό εμπόριο, το κάνουν με κίνδυνο της ζωής τους. Κάθε εβδομάδα πυροβολούνται μαζί με πρόσφυγες, από Τούρκους στρατιώτες, ενώ τζιχαντιστές μπορούν να διασχίσουν τα σύνορα της Τουρκίας σε μεγάλο βαθμό ανεμπόδιστα.

Επειδή η γεωργικά πλούσια περιοχή της Ροζάβα έπρεπε να εξασφαλίζει ακριβά ένα μεγάλο ποσοστό των λαχανικών, φρούτων και αλευριού από τη Latakya, Δαμασκό και άλλες πόλεις της Συρίας (το καντόνι Cizîrê υστερεί ιδιαίτερα σε φρούτα και λαχανικά), αυτό οδήγησε σε πολύ σοβαρά προβλήματα μετά την επανάσταση. Αν και τα σιτηρά υπήρχαν σε μεγάλες ποσότητες, η προμήθεια σε αλεύρι στην πρώτη χειμερινή περίοδο μετά την επανάσταση 2012/13 ήταν πολύ δύσκολη. **Μια πείνα στην Cizîrê και στο Kobanî μπόρεσε να αποτραπεί μόνο μέσω του συστήματος διανομής από τις συμβουλιακές δομές.** Με την κατασκευή πολλών αλευρόμυλων από το 2013 διευκολύνθηκε η κατάσταση και το 2014 στο Cizîrê ήταν τόσο πολύ καλή, ώστε να μπορούν να εξάγουν αλεύρι (ακριβώς αυτό συνέβη στο ιρακινό Κουρδιστάν- που μέχρι τότε εισήγαγε αλεύρι από την Τουρκία). Το Kobanî είχε σταθεί στο θέμα αυτό καλύτερα από το Afrin, γιατί είχαν καλλιεργηθεί εδώ σιτηρά πριν από την επανάσταση στο 1/3 των γεωργικών

εκτάσεων. Στο Kobanî η παραγωγή σιταριού έχει αυξηθεί από το 2013, έτσι ώστε το τέλος του έτους ήταν μεταποιημένα αρκετά διατροφικά αγαθά. Το Afrin όμως ακόμα έπρεπε να αγωνιστεί μέχρι το 2014 για να το καταφέρει αυτό, αν και έχει ήδη αρχίσει να προσαρμόζει την παραγωγή του.

Μια άλλη σημαντική θετική εξέλιξη για την οικονομική σταθεροποίηση της Cizîrê -αλλά όχι για το Kobanî και το Afrin- ήταν η διύλιση αργού πετρελαίου από το καλοκαίρι του 2013. Οι συμβουλιακές δομές με τη βοήθεια ειδικευμένων εργαζομένων κατάφεραν με απλά συστήματα να διυλίσουν επαρκή ποσότητα πετρελαίου σε ντίζελ. Αυτό οδήγησε σε μια βελτίωση της ζωής και της οικονομικής δραστηριότητας. Η αμυντική στρατιωτική δύναμη ενισχύθηκε επίσης. Ο έλεγχος των τιμών ήταν επίσης ιδιαίτερα αποφασιστικός στη διανομή του πετρελαίου κίνησης και πετρελαίου θέρμανσης. Σήμερα, ένα λίτρο Diesel πωλείται στη μισή τιμή σε σύγκριση με την περίοδο πριν από την επανάσταση, και αυτό διευκολύνει σημαντικά τη ζωή των ανθρώπων. Το Diesel είναι απαραίτητο για τα οχήματα, τον εφοδιασμό των νοικοκυριών σε ηλεκτρισμό, τη θέρμανση, τη μικρή βιομηχανική και αγροτική παραγωγή. Η διύλιση έχει δυστυχώς ως αποτέλεσμα Diesel κατώτερης ποιότητας που είναι επιβλαβής για τις γεννήτριες, τους κινητήρες οχημάτων και τα μηχανήματα. Αυτό το ξέρουν τα Συμβούλια τα οποία αναζητούν λύσεις για την καλύτερη διύλιση.

[Συνεργατικές εγκαταστάσεις άλεσης σιτηρών στην περιοχή της Dêrik]

[Συνεργατικό γαλακτοκομείο στην Dêrik]

Οι οικονομικές επιτροπές σε όλα τα επίπεδα ήταν σε θέση με την αλληλέγγυα εργασία τους να εξασφαλίσουν ότι στους δήμους ή τις περιφέρειές τους κανείς δεν θα λιμοκτονούσε πραγματικά και ότι τα οικονομικά πιο αδύναμα μέλη θα στηριχθούν καλά. Δεν ήταν μόνο ότι βοήθησαν με τα τρόφιμα, υπάρχει η συνεχής επιδίωξη ότι κάθε ενήλικος θα έχει μια δουλειά και έτσι θα μπορεί να συμβάλλει στη δική του φροντίδα, αλλά και στην περαιτέρω ανάπτυξη της επανάστασης. Εκτός από την πρώτη χειμερινή περίοδο μετά την επανάσταση, η επισιτιστική κατάσταση στα τρία καντόνια τώρα είναι αρκετά ικανοποιητική, τόσο ώστε να αυξηθεί η παροχή των απαραίτητων στους οικονομικά αδύναμους και τους πρόσφυγες από άλλα μέρη της Συρίας. Η απελευθέρωση της Ροζάβα σήμαινε επίσης ότι και στα τρία καντόνια, το 2013 λιγότερο αλλά από το 2014 περισσότερο, ξεκίνησε μια έκρηξη στην οικοδομή.

Παντού χτίστηκαν νέα κτίρια και αυξήθηκαν οι όροφοι στα υπάρχοντα, πράγμα απαραίτητο γιατί από τον ολοένα και πιο βάναυσο πόλεμο στη Συρία όλο και περισσότεροι άνθρωποι κατέφυγαν στη Ροζάβα και επομένως χρειάστηκε περισσότερος κατοικήσιμος χώρος. Το απαραίτητο για αυτό τσιμέντο παράγεται εν μέρει στη Ροζάβα. Αλλά η αιτία της ζωτικότητας της οικονομίας πρέπει να αναζητηθεί κυρίως στη γεωργία, όπου επικρατεί η υψηλότερη παραγωγικότητα. Κάθε μέρα το πρωί σε κάθε πόλη, πολλές εκατοντάδες παραγωγοί διατροφικών προϊόντων έρχονται για να πουλήσουν τα δικά τους ή να αγοράσουν τα προϊόντα για τις ανάγκες τους.

Ενώ τη χρονιά της επανάστασης του 2012 ακόμα επικρατούσε κυρίως η οργάνωση των βασικών υπηρεσιών φροντίδας, παράλληλα με την ασφάλεια, με κάθε μικρό βήμα προόδου αλλάζει και το περιεχόμενο των συζητήσεων. Αυτές οι συζητήσεις συντείνουν στο

σκοπό, να πάει η περιοχή -πέρα από τον καπιταλισμό και την κρατικά κατευθυνόμενη οικονομία- στον Τρίτο Δρόμο της οικονομίας. Έτσι, μετά από πολλές συζητήσεις και προετοιμασίες άρχισαν να στήνονται οι πρώτοι συνεταιρισμοί το 2013 και ένα χρόνο αργότερα ο αριθμός τους αυξήθηκε αλματωδώς. Ιδρύθηκαν συνεταιρισμοί που ψήνουν ψωμί, παράγουν υφάσματα, μεταποιούν ρούχα, παρασκευάζουν από γάλα τυριά και άλλα γαλακτοκομικά προϊόντα, καλλιεργούν φιστίκια ή φακές και πωλούν απορρυπαντικά. Ή ιδρύθηκαν γεωργικοί συνεταιρισμοί στις κοινωνικοποιημένες κρατικές γαίες. Συνεταιρισμοί και συνεργατικές ομάδες σε τέτοιους τομείς δραστηριότητας ιδρύονται αυτή τη στιγμή σε όλες τις πόλεις. Η ποικιλομορφία αυξάνει με κάθε χρόνο που περνά. Αυτό είναι απαραίτητο εάν θα πρέπει να επιτευχθεί μεσοπρόθεσμα ο διακηρυγμένος στόχος για την επέκταση των συνεταιρισμών σε όλους τους τομείς της οικονομίας και να γίνουν αυτοί η κυρίαρχη οικονομική μορφή.

> *Ο καπιταλισμός στο Κουρδιστάν και ιδιαίτερα στη Ροζάβα δεν ήταν σε θέση να περάσει τόσο σημαντικά στο μυαλό και στη συνείδηση των ανθρώπων, όσο στις οικονομικά πιο αναπτυγμένες περιφέρειες. Αυτό φαίνεται να διευκολύνει τη δημιουργία μιας συνεταιριστικής-συνεργατικής κοινωνικής οικονομίας σε πολλούς τομείς.*

Για να βάλει σε εφαρμογή μια τέτοια διαδικασία, ο Δημοκρατικός Συνομοσπονδισμός προωθεί την κοινοτικοποίηση της οικονομίας. Η οικονομική υπανάπτυξη της κουρδικής περιοχής από τη μία πλευρά αντιπροσωπεύει ένα σημαντικό μειονέκτημα, από την άλλη όμως αντιμετωπίζεται και ως μια ευκαιρία. Η παραδοσιακή κοινωνική συλλογικότητα των πληθυσμών του Κουρδιστάν πρόκειται να χρησιμοποιηθεί με θετικό τρόπο για την οικοδόμηση μιας κοινοτικής οικονομίας. Η ενσωμάτωση με θετικό τρόπο των παραδοσιακών δομών στις νέες, είναι χαρακτηριστικό του κουρδικού απελευθερωτικού κινήματος.

Βρίσκεται σε εξέλιξη μια διαδικασία συστηματικού μετασχηματισμού, όπου παράδοση και χειραφέτηση συνδέονται με

αυτόν τον τρόπο. Ο Δημοκρατικός Συνομοσπονδισμός είναι ανοικτός σε άλλες πολιτικές ομάδες και παρατάξεις. Είναι ευέλικτος, πολυπολιτισμικός, αντι-μονοπωλιακός και με προσανατολισμό τη συναίνεση. Οικολογία και φεμινισμός είναι οι κεντρικοί πυλώνες. Σε αυτό το είδος της αυτοκυβέρνησης, απαιτείται ένα εναλλακτικό οικονομικό σύστημα, το οποίο να αυξάνει τους κοινωνικούς πόρους, αντί να τους εκμεταλλεύεται, και έτσι να καλύπτει τις ποικίλες ανάγκες της κοινωνίας. Το κίνημα των Συμβουλίων στην περίπτωση αυτή είναι ο φορέας της διαδικασίας.

Η μέθοδος που χρησιμοποιείται στη Ροζάβα δεν στρέφεται ενάντια στην ατομική ιδιοκτησία, αλλά έχει ως στόχο να θέσει αυτή την ατομική ιδιοκτησία στην υπηρεσία και χρήση όλων των ομάδων του πληθυσμού που ζουν εκεί. Έτσι, τα σχέδια της εναλλακτικής οικονομίας υλοποιούνται μέσω της οικοδόμησης των συνεταιρισμών και την επέκτασή τους παντού και με αυτό προσπαθεί να χειραφετηθεί η κοινωνική συνείδηση από τους καπιταλιστικούς-φεουδαρχικούς καταναγκασμούς και να πραγματοποιήσει μια κοινωνική επανάσταση. Όπως διατυπώνεται χαρακτηριστικά: «**Θέλουμε να προστατεύσουμε τα δικαιώματα των απλών ανθρώπων από τους πλούσιους με τους συνεταιρισμούς και τις κοινότητες**». Το μοντέλο ιδιοκτησίας του Δημοκρατικού Συνομοσπονδισμού θεωρεί ότι όλοι οι πόροι, αλλά και οι συνδεδεμένες με αυτούς επιχειρήσεις θα πρέπει να διαχειρίζονται από τους ίδιους τους δήμους και τις κοινότητες. Δεν πρέπει να πάνε σε μια μορφή νέας ιδιωτικοποίησης μέσω των συνεταιρισμών. Με την από κοινού παραγωγή των δήμων και των συνεταιρισμών και με το μοντέλο της οικονομίας των αναγκών, ο καθένας μπορεί να συμμετάσχει στην παραγωγή με τον δικό του τρόπο και δεν υπάρχει ανεργία.

Για παράδειγμα: η πρώην κρατική γη που είναι το 80% των συνολικών καλλιεργούμενων εκτάσεων, βρίσκεται στη διαδικασία της κοινοτικοποίησης: «Όταν το καθεστώς έφυγε από την περιοχή παραδώσαμε την κρατική γη, που στην πραγματικότητα ανήκει στην κοινωνία και το λαό, στους Συνεταιρισμούς των φτωχών και στο

συνεταιρισμό των οικογενειών των θυμάτων και πεσόντων… Το μεγαλύτερο μέρος της γης πηγαίνει στους συνεταιρισμούς, υπάρχουν εξαιρέσεις μόνο μικρής κλίμακας, όπου τεμάχια από 10 έως 40 στρέμματα μπορούν επίσης να πάρουν και μεμονωμένες οικογένειες. Δεν επιτρέπεται να προκύψει καμία νέα μεγάλη ιδιοκτησία.»

Επειδή η Αυτοδιοίκηση, σε αντίθεση με το καθεστώς Μπάαθ, δεν θέλει να εφαρμόσει οποιεσδήποτε μορφές εξαναγκασμού, δεν έχει απαλλοτριώσει μέχρι τώρα τις μεγάλες γαιοκτησίες. Βασικά, όμως, το Κουρδικό Κίνημα Ελευθερίας είναι εκτός των άλλων και υπέρ της κοινοτικοποίησης του νερού, του εδάφους και των πόρων: «Νερό, Γη και Ενέργεια είναι αξίες που ανήκουν σε ολόκληρη την κοινωνία. Αυτές είναι αξίες που πρέπει να είναι στη διάθεση του συνόλου της κοινωνίας για χρήση. Οι Κοινότητες και οι Δήμοι θα πρέπει να εστιάσουν την προσοχή τους στα θέματα του νερού, της γης και της ενέργειας. Εάν η κοινωνία είναι ο συλλογικός ιδιοκτήτης των αξιών αυτών, τότε δε μπορεί να οδηγείται από κανέναν από τη μύτη… Γι'αυτό, το νερό, η γη

και η ενέργεια δεν πρέπει να αφεθεί σε κανέναν άλλο. Οι αξίες αυτές πρέπει να βρίσκονται στην κατοχή μόνο της κοινωνίας. Αυτές οι αξίες δεν μπορούν να είναι ιδιοκτησία ενός κράτους. Ένα κράτος το οποίο κηρύσσει την κυριαρχία του πάνω στη γη, την ενέργεια και το νερό, είναι ένα δεσποτικό και φασιστικό κράτος.»

Εδώ γίνεται σαφές ότι ο στόχος του κουρδικού απελευθερωτικού κινήματος είναι να κοινωνικοποιηθούν όλες αυτές τις αξίες και να εκδημοκρατισθεί η οικονομία. Γι'αυτό, η οικοδόμηση της εκδημοκρατισμένης οικονομίας περνά από την εκπαίδευση: «Αυτό το κάνουμε μέσα από την κατάρτιση του πληθυσμού και με το να τους δείχνουμε τρόπους για μια συνεταιριστική μορφή της κοινωνικής οικονομίας. Συστήνουμε οικονομικές ακαδημίες για να υποστηρίξουν αυτή την νέας μορφής οικονομία». Σε αντίθεση με την κρατική και την ιδιωτική οικονομία, η κοινωνική οικονομία οφείλει να οργανωθεί σε κάθε κοινωνικό τομέα συνεταιριστικά και συνεργατικά:

«… Χτίζουμε συνεταιρισμούς στην οδοποιία, στις δημόσιες- δημοτικές υπηρεσίες, στη γεωργία, στο εμπόριο και τις επιχειρήσεις και σε όλους τους τομείς. Δεν θέλουμε με αυτό να ακολουθήσουμε οποιοδήποτε κράτος. Υποστηρίζουμε ιδιαίτερα τους δήμους να εξασφαλίζουν την παροχή νερού και ηλεκτρικού ρεύματος. Ειδικά αυτή τη στιγμή, έχουμε προπάντων γεωργικά εγχειρήματα, αλλά αυτό έχει να κάνει κυρίως με το ότι ζούμε σε μια αγροτική περιοχή. Επιπλέον, έχουμε οικοδομικούς συνεταιρισμούς, που έχουν ως στόχο να δώσουν σε όλους τους ανθρώπους- έναντι αντίστοιχης συνεισφοράς- την ευκαιρία να έχουν ένα σπίτι. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό αυτή τη στιγμή, επειδή πολλοί άνθρωποι μεταναστεύουν σε αυτή την περιοχή.»

Επειδή το κουρδικό απελευθερωτικό κίνημα κατόρθωσε με τις επιτροπές αυτοάμυνας -με μεγάλη συμμετοχή των γυναικών- να προστατέψει τον πληθυσμό από τις επιθέσεις των Ισλαμικών Ομάδων και του Μπαθικού καθεστώτος, πολλοί Σύροι από τα εμπόλεμα μέρη, που δεν έχουν τη δυνατότητα να μεταναστεύσουν

στην Ευρώπη -δηλαδή οι πιο φτωχοί- καταλήγουν στη Ροζάβα, με αποτέλεσμα να έχει διπλασιασθεί ο πληθυσμός της.

Μια αρχική επισκόπηση των οικονομικών προγραμμάτων της Δημοκρατικής Αυτονομίας μας δείχνει ξεκάθαρα ότι δεν πρέπει να εκληφθεί ως μια τοπική προσέγγιση, αλλά μάλλον ως ένας δρόμος προς μια εναλλακτική μορφή για την ίδια την οικονομία σε παγκόσμιο επίπεδο, ο οποίος δρόμος βασίζεται στην αλληλεγγύη. «Έχουμε κάνει δικό μας ένα μοντέλο, το οποίο θα συμπεριλάβει τελικά ολόκληρο τον κόσμο, πρέπει να τον συμπεριλάβει. Αυτό θα το πετύχουμε αργά ή γρήγορα. Γιατί αυτό εκφράζει την επιτυχία της κοινωνίας.»

Περισσότερο φωτογραφικό υλικό εδώ.

Το παρόν κείμενο παρουσιάστηκε από τον Γιώργο Κολέμπα στην εκδήλωση "Η Κοινωνική Οικονομία Αγαθό για Όλη την Κοινωνία". Ολόκληρο το ηχητικό της εκδήλωσης εδώ:

και εδώ: Συζήτηση με τον Γιώργο Κολέμπα.

Αλληλογραφία Μπούκτσιν – Οτσαλάν

Μετάφραση: Μαριέττα Σιμεγιάτου

Το 2004, ο Κούρδος ηγέτης Ocalan απηύθυνε επιστολή στον Murray Bookchin από το κελί της φυλακής του, όπου είχε μελετήσει το έργο του Αμερικανού ριζοσπάστη στοχαστή. Σήμερα, η αλληλογραφία τους δημοσιεύεται για πρώτη φορά.

Στη φυλακή, ο Ocalan εντρύφησε στα ριζοσπαστικά, μετακομμουνιστικά συγγράμματα, αναζητώντας έναν νέο δρόμο για

την επόμενη ημέρα. Γνωστός για την ακόρεστη δίψα του για βιβλία, οι επιλογές του συχνά διέρρεαν στον τουρκικό και κουρδικό τύπο, όταν άρχισε να διαβάζει μετά μανίας το έργο του Murray Bookchin. Ως το 2004, ο Heider και άλλοι υπέρμαχοι του αγώνα που δίνει ο Ocalan ένοιωσαν ότι είχε έρθει η κατάλληλη στιγμή για να τον φέρουν σε επαφή με τον ηλικιωμένο Bookchin. Η καθιέρωση κάποιας μορφής διαλόγου είχε για εκείνους καθοριστική σημασία, όπως ανέφερε ο Heider στην Huffington Post, καθώς οι συντηρητικοί των κύκλων των Κούρδων ασκούσαν πίεση προς την κατεύθυνση το κίνημα να εγκαταλείψει δια παντός οποιονδήποτε προοδευτικό λόγο.

Έγραψαν στην Biehl.

Στις 11 Απριλίου, πέντε ημέρες αφότου έλαβε την επίσημη επιστολή του Ocalan, ο Bookchin απάντησε με τη βοήθεια της Biehl. Στην ηλικία των 83, ο Bookchin είχε ήδη από καιρό επιδείξει περιέργεια για τους Κούρδους και είχε γράψει για τον αγώνα τους στα προσωπικά του ημερολόγια, όπως ανέφερε η κόρη του. Έγραψε στον Ocalan ότι δεν του ήταν γνώριμες όλες οι πτυχές του αγώνα του PKK -και για αυτό επέρριπτε ευθύνες στον «τοπικιστικό τύπο» των ΗΠΑ- και ότι ήταν τόσο ηλικιωμένος που έπρεπε να καταβάλλει μεγάλη προσπάθεια ακόμα και για να γράφει, αλλά ότι χαιρόταν για την επαφή.

«Είμαι η ιστορία του εικοστού αιώνα σε σάρκα και οστά με τον τρόπο μου και πάντα προσπαθούσα να κοιτάζω πέρα από ιδέες που οι άνθρωποι παγιώνουν σε δόγματα», έγραψε ο Bookchin στον Ocalan. «Σας ζητώ να δείξετε υπομονή απέναντι σε έναν γέρο ριζοσπάστη».

Αναφορές για την ύπαρξη της αλληλογραφίας του Bookchin με τον Ocalan έχουν γίνει στο παρελθόν, αλλά η Huffington Post απέκτησε πρόσβαση στο σύνολο των κρυμμένων εγγράφων που διατηρούνταν, και σήμερα τα δημοσιεύει για πρώτη φορά, με την άδεια του Murray Bookchin Trust, της Biehl και του Heider (Καμία από τις πηγές ωστόσο δεν είχε το αρχικό μήνυμα από τον Heider και τον Oliver Kontny, έναν ακόμα δικηγόρο του Ocalan).

Bookchin προς διαμεσολαβητές Ocalan
[11 Απριλίου 2004]

Αγαπητέ Reimar Heider,

Σας ευχαριστώ για την επιστολή σας της 6ης Απριλίου. Θα ξέρετε ότι είμαι ένας αρκετά ηλικιωμένος άνδρας (83 ετών) που μετά βίας περπατώ λόγω οστεοαρθρίτιδας και καρδιακών παθήσεων. Σας το λέω αυτό για να δικαιολογηθώ γιατί συχνά καθυστερώ να απαντήσω σε επιστολές, ειδικά σε e-mail. Θα πρέπει επίσης να σας επιστήσω την προσοχή στο γεγονός ότι οι άνθρωποι που διατείνονται ότι μιλούν εκ μέρους μου δεν εκφράζουν απαραίτητα τα λεγόμενά μου – με εξαίρεση τη σύντροφό μου, Janet Biehl, με την οποία μοιράζομαι την ίδια διεύθυνση e-mail και με την οποία συζώ (παρακαλώ κρατήστε το e-mail της).

Όπως και η πλειοψηφία των Αμερικανών, αλίμονο, γνωρίζω πολύ λίγα για το PPK και τον Abdullah Ocalan, παρόλο που θυμάμαι στις ειδήσεις τη στιγμή της σύλληψής του πριν από αρκετά χρόνια. Χάρη στον τοπικισμό που δείχνει ο τύπος, οι Αμερικανοί έχουν ελάχιστη ενημέρωση σχετικά με τα κουρδικά ζητήματα (Ακόμα και οι Κούρδοι του Ιράκ περιφρονούνται σε μεγάλο βαθμό από τους πολεμικούς ανταποκριτές μας). Μόλις πριν από λίγες ημέρες πληροφορήθηκα ότι ο κ. Ocalan έχει καταδικαστεί σε θάνατο εδώ και πέντε χρόνια και βρίσκεται τώρα σε συνθήκες πλήρους απομόνωσης. Ειλικρινά ελπίζω να αντεπεξέρχεται με σθένος σε αυτή τη δύσκολη κατάσταση.

Μιλάμε, ωστόσο, γερμανικά κι έτσι δεν χρειάζεται να προβληματίζεστε εάν καταλαβαίνουμε τις επιστολές που μας στέλνετε στα γερμανικά. Μπορείτε να μου τις στέλνετε σε όποια γλώσσα θέλετε, εγώ όμως είμαι αναγκασμένος να απαντώ στα αγγλικά. Λόγω της κατάρρευσης της υγείας μου και ιατρικών προβλημάτων, δυστυχώς δεν γράφω γρήγορα.

Θα πρέπει επίσης να γνωρίζετε ότι παρόλο που ήμουν από τους ιδρυτές του Institute for Social Ecology μαζί με τον Dan Chodorkoff κάπου τριάντα χρόνια πριν στο Vermont, η σχολή από

τότε έχει διαφοροποιηθεί κατά πολύ και δεν εκφράζει με συνέπεια τις απόψεις μου. Ένα μέρος του ανθρώπινου δυναμικού της έχει μετατοπιστεί προς αναρχικές απόψεις που εγώ θεωρώ παιδιάστικες και ανενημέρωτες και τις οποίες δεν συμμερίζομαι καθόλου. Σας το λέω αυτό για να σας ζητήσω να μου γράφετε απευθείας στη διεύθυνση email της Janet, όπου τουλάχιστον η ιδιωτική αλληλογραφία μου είναι απαλλαγμένη από παρεμβάσεις από αυτά τα «ελευθεριακά» παιδιά.

Όσον αφορά τη δράση μου, δραστηριοποιούμαι στην αμερικανική αριστερά εδώ και περίπου εβδομήντα χρόνια ως οργανωτής του εργατικού κινήματος και ως δάσκαλος. Με λίγα λόγια, είμαι η ιστορία του εικοστού αιώνα σε σάρκα και οστά και πάντα προσπαθούσα να κοιτάζω πέρα από ιδέες που οι άνθρωποι παγιώνουν σε δόγματα. Τα βιβλία μου Η ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ και ΠΡΟΣ ΜΙΑ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ και τα δυο χρονολογούνται στη δεκαετία του ’80. Επιπλέον, θα πρέπει να ξέρετε ότι Η ΟΙΚΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ έχει μεταφραστεί μόνο εν μέρει στα γερμανικά (νομίζω όμως ότι η τουρκική μετάφραση είναι πλήρης). Έχω γράψει επίσης βιβλία και άρθρα σχετικά με την ιδέα του ελευθεριακού κοινοτισμού, του συνομοσπονδισμού, τη σημασία της πολιτικής σε αντιδιαστολή με τον κοινοβουλευτισμό και τα μαθήματα που μας διδάσκει η επαναστατική παράδοση (Πρόσφατα, ολοκλήρωσα ένα βιβλίο τεσσάρων τόμων για το τελευταίο αυτό θέμα και ο τρίτος τόμος θα δημοσιευτεί τον επόμενο μήνα από τον εκδοτικό οίκο Continuum στο Λονδίνο). Τα γραπτά αυτά –ειδικά Η ΑΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΑΣΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ Η ΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ, το οποίο έχει μεταφραστεί στα γερμανικά και τουρκικά– μπορεί να σας ενδιαφέρουν, όπως και τον κ. Ocalan. Αυτά τα πιο πρόσφατα γραπτά έχουν προκαλέσει μεγάλο ενδιαφέρον στη Λατινική Αμερική, τη Σκανδιναβία καθώς και άλλα μέρη της Ευρώπης, και την Αυστραλία.

Πολλά πεδία μένει να διερευνηθούν, πράγμα που η υγεία και η ηλικία μου δεν μου επιτρέπουν. Εάν επιθυμείτε να συνεχίσετε να μου γράφετε, θα σας ζητήσω να δείξετε υπομονή απέναντι σε έναν γέρο ριζοσπάστη όπως εγώ. Θα ήθελα να εκφράσω τη βαθύτατη

συμπαράστασή μου στον κ. Ocalan.

Φιλικά,
Murray Bookchin
131 Main Street, apt. 301
Burlington, VT 05401 USA
Τηλ.: (802) 863-4545
jbiehl@together.net

Διαμεσολαβητές Ocalan προς Bookchin
[5 Μαΐου 2004]

Αγαπητέ Murray Bookchin,

Με χαρά σας πληροφορούμε ότι έπειτα από την αλληλογραφία μας, ενημερώσαμε τους δικηγόρους υπεράσπισης του κ. Ocalan στην Ιστανμπούλ σχετικά με το περιεχόμενο της επιστολής σας. Ένα μέλος της ομάδας υπεράσπισης, ο κ. Aydinkaya, ανέφερε με συντομία το ζήτημα στον κ. Ocalan κατά την τελευταία συνάντησή τους. Ο κ. Ocalan φαίνεται να χάρηκε πολύ για το ενδιαφέρον σας και ζήτησε από τους εκπροσώπους του να σας απαντήσουν άμεσα. Στέλνει εγκάρδιους χαιρετισμούς και δηλώνει ότι οι δυο συγγραφείς που τον έχουν απορροφήσει το τελευταίο διάστημα είστε εσείς και ο Immanuel Wallerstein. Ο κ. Ocalan τόνισε ότι πιστεύει ότι έχει αποκτήσει καλή γνώση των ιδεών σας. Μάλιστα, αναφέρθηκε στον εαυτό του ως έναν «καλό μαθητή» σας. Ζήτησε από τους δικηγόρους του να σας στείλουν το τελευταίο χειρόγραφό του το συντομότερο δυνατό. Πρόκειται για ένα χειρόγραφο που μόλις προετοίμασε για την ακρόαση της υπόθεσής του στις 9 Ιουνίου 2004 ενώπιον του τμήματος μείζονος σύνθεσης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Τη μετάφραση του εγγράφου στα αγγλικά έχει αναλάβει μια εταιρεία στην Τουρκία και ελπίζουμε να μπορέσουμε να σας στείλουμε ένα αντίγραφο του κειμένου ως τον Ιούνιο.

Ο κ. Ocalan είπε ότι λυπάται που υπάρχουν ορισμένες ελλείψεις στην τουρκική μετάφραση των τεσσάρων βιβλίων σας τα οποία έχει διαβάσει και ότι υπήρχαν ορισμένα σημεία στα οποία διαφωνεί με

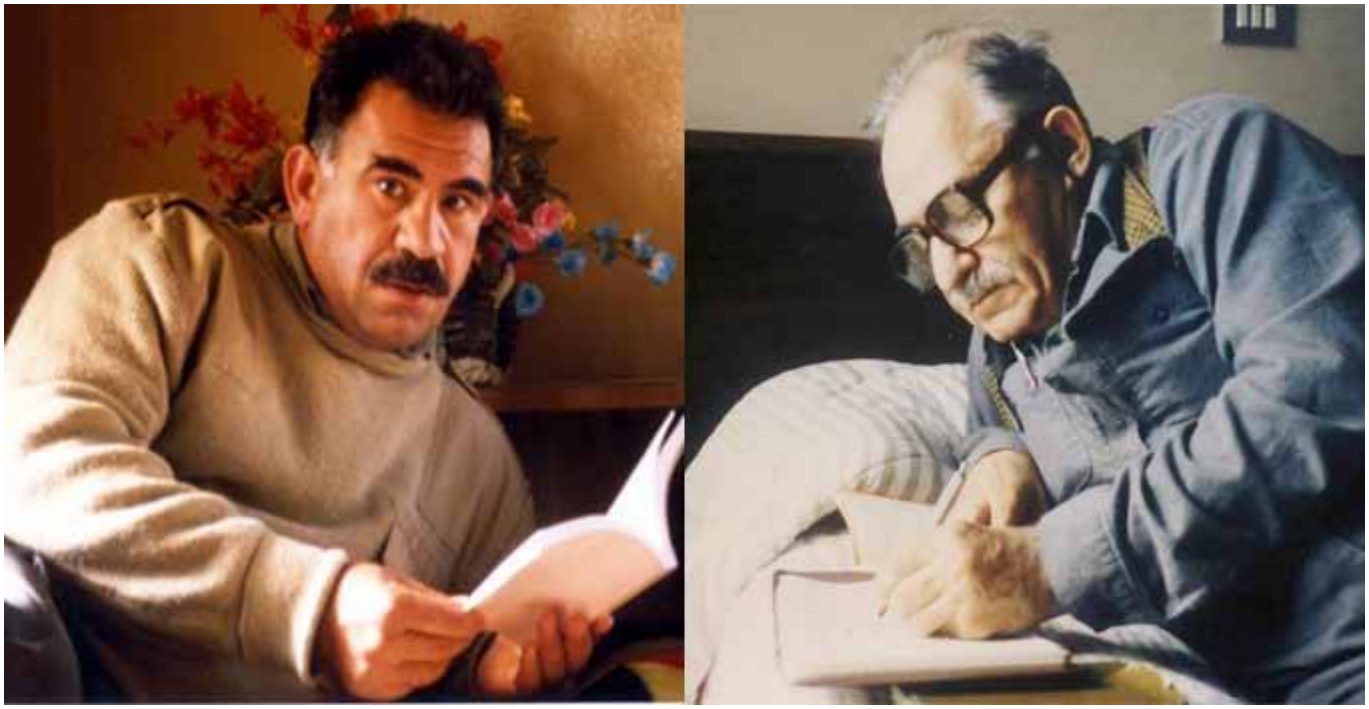
τις ιδέες σας. Αυτό που τόνισε ωστόσο ήταν ότι ανυπομονεί να συνεχίσει να παρακολουθεί τη σκέψη σας και να τη βοηθήσει να βρει πρόσφορο έδαφος όσον αφορά την εφαρμογή της στις κοινωνίες της Μέσης Ανατολής. Θα ήθελε να σας διαβεβαιώσει ότι δεν θα πρέπει να προβληματίζεστε πολύ για την έλλειψη εκτίμησης που δείχνουν ορισμένοι νεότεροι οπαδοί όσον αφορά τη διακριτικότητα και τη δυναμική της σκέψης σας, εφόσον το κουρδικό κίνημα ελευθερίας είναι αποφασισμένο να υλοποιήσει επιτυχώς τις ιδέες σας. Πρόσθεσε επίσης πως πιστεύει ότι τα τρία βιβλία που έχει γράψει στη φυλακή, ως σύνολο, θα μπορούσαν να δώσουν κάποιες απαντήσεις στα θεωρητικά και πρακτικά αδιέξοδα που δεν έχει καταφέρει να ξεπεράσει η Μαρξιστική θεωρία τα τελευταία 150 χρόνια. Δηλώνει τώρα ξεκάθαρα ότι πιστεύει ότι είναι θεωρητικά αβάσιμο να εκλαμβάνεται η δημιουργία του κράτους στην Πρώιμη Μεσοποταμία ως μια «αναπόφευκτη» εξέλιξη που υπαγορεύεται από ιστορικές νομοτέλειες «απαραίτητες για την ανθρώπινη πρόοδο».

Στο νέο αυτό χειρόγραφο, ο κ. Ocalan επαναξιολογεί ορισμένα από τα προηγούμενα επιχειρήματά του σχετικά με τη μετάβαση από τη νεολιθική στην πρώιμη κοινωνία ιερατικού κράτους και θέτει ορισμένες απίστευτα πρωτότυπες απόψεις σχετικά με τις επιστημολογικές συνέπειες της θεωρίας του χάους στις ιστορικές και κοινωνικές μελέτες, καθώς και τις πολιτικές προοπτικές που προέρχονται από τις θεωρητικές ιδεολογικοποιήσεις της ανθρώπινης ιστορίας. Διερευνά τόσο τις επιπτώσεις που αυτό έχει στη δική του αντίληψη για την ιστορία της Μεσοποταμίας, όσο και τα πολιτικά συμπεράσματα στα οποία έχει οδηγηθεί από το προηγούμενο έργο του, εγκαταλείποντας έτσι εντελώς το πρότυπο της οικοδόμησης κράτους ως στόχο των απελευθερωτικών διεργασιών. Αναπτύσσει επίσης διεξοδικά την ιδέα μιας οικο-δημοκρατικής κοινωνίας και την πρακτική υλοποίηση του ελευθεριακού κοινοτισμού στο Κουρδιστάν.

Τόνισε ωστόσο ότι αυτό δεν είναι και ούτε θα μπορούσε να είναι το έργο ενός ακαδημαϊκού, αλλά ενός ανθρώπου που αναζητά πρακτικούς τρόπους διεξόδου από την κρίση που βιώνει η Μέση

Ανατολή και οι Κούρδοι. Εξέφρασε έντονη κριτική για τον δυτικό λόγο και επεσήμανε ότι η δική του προσέγγιση πάντα θα διέπεται από μια σύγχρονη εκ νέου ανάγνωση του παραδοσιακού λόγου της Μέσης Ανατολής. Παρά τις προφανείς δυσκολίες στην επικοινωνία με τον κ. Ocalan, με μεγάλη χαρά θα σας βοηθήσουμε να συνεχίσετε τη μεταξύ σας επικοινωνία.

Αναμένουμε νέα σας,
Με θερμούς χαιρετισμούς,
Reimar Heider
Oliver Kontny

Bookchin προς διαμεσολαβητές Ocalan
[9 Μαΐου 2004]

Αγαπητέ Reimar,

Σας ευχαριστώ που μου μεταφέρετε τα σχόλια του κ. Ocalan. Χαίρομαι που θεωρεί ότι οι ιδέες μου σχετικά με τον ελευθεριακό κοινοτισμό βοηθούν στον προβληματισμό σχετικά με ένα μελλοντικό πολιτικό σώμα των Κούρδων.

Εκτιμώ επίσης τις προσπάθειές σας ως διαμεσολαβητή σε έναν διάλογο μεταξύ του κ. Ocalan και εμένα. Σας παρακαλώ να

καταλάβετε ότι είμαι ένας πολύ ασθενικός 83χρονος. Δεν είμαι σε θέση πια να κάθομαι μπροστά σε έναν υπολογιστή για ώρες και να γράφω άρθρα, ούτε καν επιστολές. Ακόμα και η ανάγνωση για λίγες ώρες την ημέρα μου είναι δύσκολη (Ακόμα και για αυτή τη σύντομη επιστολή, χρειάστηκα τη βοήθεια της Janet). Είμαι αναγκασμένος να περνώ μεγάλο μέρος του χρόνου μου στο κρεβάτι. Επομένως, δεν είμαι σε θέση να συνεχίσω εκτεταμένο θεωρητικό διάλογο με τον κ. Ocalan στο βαθμό που θα το ήθελα και στην καλύτερη περίπτωση μπορώ να παρέχω σύντομες μόνο και ελλιπείς απαντήσεις. Πολύ λυπάμαι για αυτή την απώλεια, αλλά ολοένα και περισσότερο συμβιβάζομαι με το αναπόφευκτο των γερατειών και της θνητότητας.

Ο κ. Ocalan φαίνεται να θέλει να υπογραμμίσει το γεγονός ότι πρέπει να αντλεί γνώση και από άλλες διανοητικές πηγές εκτός από τις δικές μου, ιδιαίτερα της Μέσης Ανατολής. Διαβεβαιώστε τον ότι θα προβληματιζόμουν ιδιαίτερα εάν δεν αξιοποιούσε πλήρως και αυτές τις διαφορετικές πηγές.

Μεταφέρετε παρακαλώ στον κ. Ocalan τις θερμότερες ευχές μου. Προσδοκώ μια μέρα ο κουρδικός λαός να μπορέσει να δημιουργήσει μια ελεύθερη, ορθολογική κοινωνία που θα δώσει τη δυνατότητα να ανθίσει εκ νέου η οξύνοια αυτού του λαού. Είναι τυχεροί που έχουν έναν ηγέτη με τα χαρίσματα του κ. Ocalan να τους καθοδηγεί.

Με εγκάρδιους χαιρετισμούς,
Murray Bookchin

Διαμεσολαβητές Ocalan προς Bookchin
[10 Δεκεμβρίου 2004]

Αγαπητή Janet Biehl, αγαπητέ Murray Bookchin,

Θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι η ευγενική επιστολή σας με τα θετικά σχόλια για τον κ. Ocalan διαβάστηκε στο μεταξύ κατά τη 2η γενική συνέλευση του Λαϊκού Συνεδρίου του Κουρδιστάν, το οποίο πραγματοποιήθηκε στα βουνά του Κουρδιστάν αυτό το

καλοκαίρι, και έλαβε πολύ θετικές αντιδράσεις.

Οι συνθήκες φυλάκισης του κ. Ocalan δεν έχουν βελτιωθεί και μάλιστα οι δυνατότητες επικοινωνίας του με τον έξω κόσμο, ή ακόμα και με τους δικηγόρους και την οικογένειά του, έχουν τώρα περιοριστεί ακόμα περισσότερο. Επομένως, η ανταλλαγή σκέψεων μέσα από τα τείχη του κελιού της φυλακής του καθίσταται όλο και πιο δύσκολη. Ωστόσο, σε αρκετές από τις σπάνιες συναντήσεις με τους δικηγόρους του, προτείνει και πάλι τα βιβλία του Murray Bookchin, ειδικά το «Αστικοποίηση χωρίς Πόλεις».

Σας έχουμε ήδη στείλει μέρος του βιβλίου του που γράφτηκε το 2003, όπου αναφέρεται στην αναδιοργάνωση του κομουναλισμού στις κουρδικές πόλεις και τα κουρδικά χωριά. Στο τελευταίο βιβλίο του, το οποίο φέτος δημοσιεύτηκε στα τουρκικά, δίνει περισσότερη βάση στην άνοδο της ιεραρχίας στην ανθρώπινη κοινωνία και τονίζει τον πατριαρχικό χαρακτήρα του ιεραρχικού και ταξικού πολιτισμού. Παρουσιάζει ένα μοντέλο πολιτισμού που δεν εστιάζει μόνο στην ταξική πάλη, αλλά βλέπει τη «φυσική κοινωνία» ως τον αντίπαλο της ταξικής κοινωνίας διαχρονικά. Η «φυσική» κοινωνία εκδηλώνεται με τη μορφή εθνικών ομάδων, ταξικών κινημάτων και θρησκευτικών και φιλοσοφικών συσπειρώσεων που υπερασπίζονται την ελευθερία τους. Κατά την άποψή του, η καθυπόταξη των γυναικών παίζει σημαντικότατο ρόλο στην καθυπόταξη ελεύθερων ατόμων. Δίνει επομένως μια ευρύτερη περιγραφή της διαδικασίας που οδηγεί στη δημιουργία του πατριαρχικού συστήματος.

Το βιβλίο περιλαμβάνει επίσης μια πολύ ξεκάθαρη κριτική του κλασικού δογματικού μαρξισμού, στον οποίο ο κ. Ocalan παραδέχεται ότι είχε προσκολληθεί για πάρα πολύ καιρό. Ασκεί ιδιαίτερα κριτική στην προσέγγιση του υπαρκτού σοσιαλισμού ως προς τη βία, την εξουσία και το κράτος. Μια επαναστατική ομάδα που δεν διαφέρει ριζικά από τους αντιπάλους της ως προς τα θέματα αυτά είναι καταδικασμένη να απορροφηθεί από το σύστημα, όπως και ο υπαρκτός σοσιαλισμός αφομοιώθηκε από τον καπιταλισμό.

θεωρεί το κίνημα των γυναικών το πιο σημαντικό επαναστατικό κίνημα του 20ου αιώνα, καθώς η ανάλυση που θέτει για τις διακρίσεις σε βάρος των γυναικών σε όλες τις σφαίρες της κοινωνίας και ειδικότερα των κοινωνικών επιστημών έχει αποκαλύψει πολύ περισσότερες από τις ουσιαστικές συγκρούσεις που αναδύονται στην κοινωνία από οποιαδήποτε άλλη σχολή σκέψης στο παρελθόν.

Στα έργα του, ο κ. Ocalan συχνά αναφέρεται σε ιδέες όπως οικολογική κοινωνία και ελευθεριακός κοινοτισμός, αν και επισημαίνει διαφορετικά σημεία από εσάς, Murray Bookchin.

Αγαπητή Janet,

Από ό,τι γνωρίζουμε για τις εκδόσεις σας οι οποίες δυστυχώς δεν έχουν ακόμα μεταφραστεί στα τουρκικά, μπορεί κι εσείς να ενδιαφέρεστε για μια συζήτηση ή μια κριτική των απόψεων του κ. Ocalan. Ξέρουμε ότι είναι δεκτικός στην κριτική, ιδιαίτερα εφόσον οι δυνατότητές του να συζητά τις σκέψεις του είναι εξαιρετικά περιορισμένες λόγω της κράτησής του σε απομόνωση εδώ και έξι περίπου χρόνια.

Στο Κουρδιστάν, έχει αρχίσει να αναδύεται από τη δεκαετία του ’80 ένα κίνημα γυναικών που σήμερα έχει πάρει σημαντικές διαστάσεις. Η εξέλιξη του κινήματος των γυναικών συνδέεται άμεσα με τον απελευθερωτικό αγώνα των Κούρδων και τις προσπάθειες του κ. Ocalan. Οι συζητήσεις του με το Κίνημα Κούρδων Γυναικών σχετικά με τη θέση των γυναικών στην κοινωνία τον έχουν επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό, ενώ οι σκέψεις του αποτελούν αντικείμενο έντονης συζήτησης εντός του κινήματος των γυναικών σήμερα.

Οι εξόριστες Κούρδες γυναίκες στην Ευρώπη ενδιαφέρονται έντονα για τη δημιουργία μιας γέφυρας που θα συνδέει τις συζητήσεις που γίνονται στα βουνά και τις πόλεις του Κουρδιστάν με τα κινήματα και τους ακτιβιστές σε άλλα μέρη του κόσμου. Το κίνημα Κούρδων γυναικών στη Γερμανία, όπου ζουν οι περισσότεροι εξόριστοι Κούρδοι, διοργάνωσε λοιπόν το Πρώτο

Διεθνές Φεστιβάλ Γυναικών αυτό το καλοκαίρι, για να ανοίξει τη συζήτηση σχετικά με τις προοπτικές του κουρδικού απελευθερωτικού αγώνα και του ρόλου των γυναικών στην κοινωνία. Στις συζητήσεις σχετικά με την ειρήνη και τη βία κατά των γυναικών συμμετείχαν γυναίκες από διάφορες χώρες. Το σύνθημα του φεστιβάλ ήταν «Οι γυναίκες περνούν τα σύνορα και συσπειρώνονται!» Το 2005, το κεντρικό θέμα του 2ου φεστιβάλ θα είναι η οικολογία. Θα θέλαμε να προσκαλέσουμε γυναίκες από όλες τις γωνιές του κόσμου και αναρωτιόμαστε εάν εσείς καταρχήν θα ενδιαφερόσασταν να συμμετέχετε στις συζητήσεις μας.

Biehl προς διαμεσολαβητές Ocalan
[11 Δεκεμβρίου 2004]

Αγαπητή Uta Schneiderbanger και αγαπητέ Reimar Heider,

Με μεγάλη χαρά ακούσαμε ότι τα σχόλια του Murray Bookchin διαβάστηκαν στη δεύτερη γενική συνέλευση του Λαϊκού Συνεδρίου του Κουρδιστάν το περασμένο καλοκαίρι, ενώ προκαλεί ικανοποίηση το γεγονός ότι πολλοί Κούρδοι σήμερα βλέπουν θετικά τις ιδέες του.

Σας ευχαριστούμε πολύ για την επιστολή σας της 10ης Δεκεμβρίου και σας παρακαλώ συγχωρήστε με για την καθυστερημένη απάντηση. Καθυστέρησα γιατί ο Murray είπε ότι ήθελε ο ίδιος να σας γράψει και πιστεύω ότι η επιθυμία του αυτή ήταν ειλικρινής, αλλά μέχρι τώρα η υγεία του δεν του το έχει επιτρέψει.

Για εμάς, η συνέχιση της αλληλογραφίας μαζί σας (όπως και με όλους τους άλλους) ήταν δύσκολη, καθώς η υγεία του Murray χειροτερεύει. Οι πόνοι λόγω οστεοαρθρίτιδας αυξάνονται. Παίρνει αναλγητικά βέβαια, αλλά είναι επιλογή του να περιορίζει τη χρήση τους ώστε να μην επηρεάζουν τις νοητικές λειτουργίες του. Βρίσκεται λοιπόν σε μια συνεχή μάχη με τον πόνο, πράγμα που του ρίχνει πολύ το ηθικό. Σύντομα, φτάνει τα 84 και συχνά νοιώθει ότι βρίσκεται σε σύγχυση, ανίκανος να κατανοήσει ακόμα και απλές συζητήσεις. Ως ο άνθρωπος που τον

φροντίζει, αλλά και σύντροφός του, αυτό είναι ίσως το δυσκολότερο πράγμα που έχω να αντιμετωπίσω. Διατηρεί ωστόσο τη σωστή κρίση του, το πνεύμα του διατηρεί ακόμα τη ζεστασιά, την ανοιχτή φύση και την αγάπη, ενώ τον τελευταίο καιρό γοητεύεται ιδιαίτερα από τις ειδήσεις που ακούει για τους Κούρδους και τα κουρδικά ζητήματα. Έχετε γίνει για εκείνον ένας φάρος στα χρόνια της παρακμής του.

Με τιμά πολύ η πρόσκλησή σας να συμμετέχω στις συζητήσεις για την οικολογία με το Κίνημα Κούρδων Γυναικών. Πριν από δεκαπέντε χρόνια περίπου έγραψα ένα βιβλίο που επέκρινε τον «οικοφεμινισμό» για την αντιδραστική φύση του. Από τότε, ο «οικοφεμινισμός» έχει εκλείψει από τον λόγο των κινημάτων (αν και ορισμένοι ακαδημαϊκοί από όσο καταλαβαίνω ακόμα αμφιταλαντεύονται σχετικά). Από τότε, δεν έχω εμπλακεί πολύ με το φεμινιστικό κίνημα, καθώς προτιμούσα να εργάζομαι ως υπέρμαχος της κοινωνικής οικολογίας.

Σήμερα, θα έλεγα ότι δεν έχω ιδιαίτερη πολιτική δράση, καθώς απασχολούμαι με τη φροντίδα του ηλικιωμένου Murray. Καθώς έχει αποσυρθεί από την πολιτική, έχω κι εγώ περιορίσει τις δραστηριότητές μου ώστε να μπορώ να τον φροντίζω. Επομένως, δεν νομίζω ότι θα μπορούσα να συμμετέχω στις συζητήσεις σας πολύ συχνά, ή να έχω κάποια ουσιαστική συμβολή. Σας ευχαριστώ πάντως για την πρόσκληση και εύχομαι οι συζητήσεις σας να είναι παραγωγικές.

Θα σας μεταφέρω άμεσα οτιδήποτε μπορέσει να γράψει ο Murray σε εσάς και στον Ocalan. Παρακαλώ δώστε του τους θερμότερους χαιρετισμούς μας.

Με εγκάρδιους χαιρετισμούς,
Janet Biehl
Burlington, Vermont

https://www.huffingtonpost.com/entry/syrian-kurds-murray-bookchinus5655e7e2e4b079b28189e3df

Περιοδικό Βαβυλωνία #Τεύχος 18

Η Ριζοσπαστική Αυτοάμυνα των Κούρδων Γυναικών: Ένοπλη και Πολιτική

Dilar Dirik
Μετάφραση: Δημήτρης Γάκης

Η αντίσταση των Κούρδων γυναικών λειτουργεί χωρίς ιεραρχία και κυριαρχία και είναι μέρος μιας ευρύτερης κοινωνικής μεταμόρφωσης και απελευθέρωσης.

Οι ισχυροί θεσμοί ανά τον κόσμο λειτουργούν μέσω της δομής του κράτους, το οποίο έχει το απόλυτο μονοπώλιο πάνω στη λήψη αποφάσεων, την οικονομία, και τη χρήση βίας. Την ίδια στιγμή, μας λένε πως η βία που επικρατεί σήμερα είναι ο λόγος για τον οποίο το κράτος χρειάζεται να μας προστατεύει από τους εαυτούς μας. Οι κοινότητες που αποφασίζουν να υπερασπιστούν τον εαυτό τους απέναντι στην αδικία καθίστανται παράνομες. Απλά ρίξτε μια ματιά στον γενικό ορισμό της τρομοκρατίας: η χρήση βίας από μη κρατικούς φορείς για πολιτικούς σκοπούς.

Πόσο μάλλον όσον αφορά την κρατική τρομοκρατία. Ως αποτέλεσμα, οι γυναίκες, η κοινωνία, και η φύση μένουν απροστάτευτες, όχι μόνο φυσικά, αλλά και κοινωνικά, οικονομικά, και πολιτικά. Εν τω μεταξύ, οι πανταχού παρόντες μηχανισμοί κρατικής ασφάλειας, οι οποίοι ηγούνται ανοιχτά οικονομιών εμπορίας όπλων και επωφελούνται στρέφοντας τη μία κοινότητα εναντίων της άλλης για τους βρώμικους πολέμους τους, δημιουργούν την ψευδαίσθηση ότι προστατεύουν «εμάς» έναντι κάποιων μυστηριωδών «άλλων».

Τον τελευταίο χρόνο, ο κόσμος έχει γίνει μάρτυρας της ιστορικής αντίστασης της κουρδικής πόλης που ονομάζεται Κομπανί. Το γεγονός ότι οι γυναίκες μιας ξεχασμένης κοινότητας

έγιναν ο σφοδρότερος εχθρός της οργάνωσης Ισλαμικό Κράτος, της οποίας η ιδεολογία βασίζεται στην καταστροφή όλων των πολιτισμών, των κοινοτήτων, των γλωσσών, και των χρωμάτων της Μέσης Ανατολής, ανατρέπει τις συμβατικές αντιλήψεις περί χρήσης βίας και πολέμου. Το Κομπανί θα γραφτεί στην ιστορία της αντίστασης της ανθρωπότητας όχι επειδή κάποιοι άντρες προστάτευαν γυναίκες ή ένα κράτος προστάτευσε τους «υπηκόους» του, αλλά επειδή χαμογελαστές γυναίκες και άντρες μετέτρεψαν τις ιδέες τους και τα σώματά τους σε ένα ιδεολογικό μέτωπο όπου η οργάνωση Ισλαμικό Κράτος και η βασισμένη στον βιασμό κοσμοθεωρία της κατέρρευσαν. Ειδικά στη Μέση Ανατολή, δεν είναι πλέον αρκετό για τις γυναίκες το να «καταδικάζουν τη βία» όταν η βία αποτελεί πια έναν τόσο σταθερό παράγοντα της ζωής μας, όταν η αντιληπτή ή κατασκευασμένη θέση μας ως «θύματα» χρησιμοποιείται ως αιτιολογία από τους ιμπεριαλιστές για να εξαπολύουν πολέμους εναντίον των κοινοτήτων μας. Η άνοδος της οργάνωσης Ισλαμικό Κράτος κατέστησε εμφανείς τις συμφορές που επιφέρει η πλήρης εξάρτηση από τους άντρες και τους κρατικούς στρατούς: τίποτα άλλο παρά γυναικοκτονία.

Ως εκ τούτου, είναι αναγκαίος ένας ριζοσπαστικός μηχανισμός αυτοάμυνας.

Η πολεμική δεοντολογία του κουρδικού κινήματος ελευθερίας βασίζεται στην έννοια της «νόμιμης αυτοάμυνας» και περιλαμβάνει τη θέσπιση κοινωνικών και πολιτικών μηχανισμών βάσης για την προστασία της κοινωνίας πέρα από τη στενή φυσική άμυνα. Στη φύση, ζωντανοί οργανισμοί, όπως τα τριαντάφυλλα με αγκάθια, αναπτύσσουν συστήματα αυτοάμυνας όχι για να επιτεθούν, αλλά για να προστατέψουν τη ζωή. Ο Αμπντουλάχ Οτσαλάν, ο ιδεολογικός εκπρόσωπος του PKK, του Εργατικού Κόμματος του Κουρδιστάν, το ονομάζει «θεωρία του τριαντάφυλλου».

Για να μπορέσει ομοίως η κοινωνία να αντισταθεί χωρίς να γίνει μιλιταριστική, πρέπει να αποφύγει την αναπαραγωγή κρατικοειδών αντιλήψεων περί βίας και τουναντίον να προστατεύσει τις κοινοτιστικές αξίες, αντλώντας τη δύναμή της από τη βάση. Η

κοινωνία, και ειδικά οι γυναίκες, ισχυρίζεται ο Οτσαλάν, πρέπει πρωτίστως να «xwebûn», να είναι ο εαυτός τους. Μόνο με τη συνειδητοποίηση της ύπαρξής του και του νοήματος αυτής, μπορεί κανείς να διεκδικήσει το δικαίωμα στη ζωή και στην υπεράσπιση του εαυτού του και της κοινότητας. Αυτή πρέπει να βασίζεται σε μια κοινωνία που έχει αυτεπίγνωση και είναι πολιτικοποιημένη, συνειδητοποιημένη, κι ενεργή, ενσωματώνοντας μια ηθική αγάπης προς την κοινότητα – συμπεριλαμβάνοντας θεμελιώδεις αξίες όπως η αφοσίωση στη γυναικεία απελευθέρωση, παρά στηριζόμενη στον νόμο που επιβάλλεται από το καπιταλιστικό κράτος και τους αστυνομικούς μηχανισμούς του. Αυτό που μετέτρεψε το Κουρδιστάν σε έναν τόπο προσκυνήματος για τις γυναίκες και τα αντισυστημικά κινήματα ανά τον κόσμο ήταν αυτή ακριβώς η ιδεολογική στάση που υπερασπιζόταν τη ζωή ενώπιον ενός στρατού θανάτου.

Οι δυνάμεις άμυνας στη Ροζάβα δείχνουν το πώς η αυτοάμυνα μπορεί να λειτουργήσει χωρίς ιεραρχία, έλεγχο, και κυριαρχία: Εν μέσω πολέμου, οι Μονάδες Άμυνας του Κουρδικού Λαού (YPG) και η γυναικεία ταξιαρχία τους (YPJ), καθώς και οι μονάδες εσωτερικής ασφάλειας (Asayish), επικεντρώνονται στην ιδεολογική εκπαίδευση. Το ήμισυ αυτής είναι πάνω στην ισότητα των φύλων. Ακαδημίες εκπαιδεύουν τους μαχητές στην κατανόηση του ότι δεν είναι μια δύναμη εκδίκησης και ότι η τρέχουσα επιστράτευση είναι μια αναγκαιότητα εξαιτίας του πολέμου. Οι ακαδημίες της Asayish εργάζονται προς μια κοινότητα με Asayish χωρίς όπλα, που διαμεσολαβεί λεκτικά στις διάφορες διαμάχες στις γειτονιές, με απώτερο στόχο την πλήρη κατάργηση της Asayish μέσω της οικοδόμησης μιας «ηθικο-πολιτικής κοινωνίας» η οποία θα επιλύει μόνη τα προβλήματά της. Απορρίπτουν τον χαρακτηρισμό αστυνομία, γιατί αντί να υπηρετούν το κράτος, υπηρετούν τον λαό, γιατί είναι ο λαός. Η ακαδημία της Asayish στη Ρίμελαν ήταν κάποτε κέντρο των μυστικών υπηρεσιών του συριακού καθεστώτος. Κάποιοι από τους σπουδαστές είχαν παλαιότερα βασανιστεί εκεί από το καθεστώς ως πολιτικοί κρατούμενοι. Οι διοικητές εκλέγονται από τα μέλη του τάγματος βάσει της εμπειρίας τους, της αφοσίωσής τους, και της βούλησής

τους να αναλαμβάνουν ευθύνες. Αυτή η ιδέα περί ηγεσίας υπό το πνεύμα της θυσίας είναι ο λόγος για τον οποίον πολλοί από τους μάρτυρες των YPG/YPJ ήταν έμπειροι και αγαπητοί διοικητές.

Για τις γυναίκες, η αυτοάμυνα είναι επιπλέον ζήτημα ζωής ή θανάτου: Οι γυναίκες Γιαζίντι της Σενγκάλ (Σινζάρ), οι οποίες απεικονίζονται ως παθητικά, αξιολύπητα θύματα από τα απερίσκεπτα μέσα μαζικής ενημέρωσης, απορρίπτουν πλέον την ουσιοποίησή τους ως θύματα βιασμού και έχουν δημιουργήσει, παρόμοια με τις YJA Star (ο γυναικείος στρατός του PKK) και YPJ (οι Γυναικείες Αμυντικές Δυνάμεις στη Ροζάβα), τον δικό τους αυτόνομο γυναικείο στρατό που ονομάζεται YPJ-Shengal, η δύναμη αυτοάμυνας των γυναικών Γιαζίντι, παράλληλα με τις δικές τους αναδυόμενες δομές αυτονομίας και αυτοκυβέρνησης.

Δεν είναι σύμπτωση το ότι οι πρώτοι μόνιμοι στρατοί προέκυψαν με την άνοδο της συσσώρευσης του πλούτου, η οποία σηματοδότησε επίσης τη θεσμοποίηση της πατριαρχίας και των προδρόμων του κράτους. Το έθνος-κράτος βεβαιώνει ύπουλα την ύπαρξή του με τη χάραξη συνόρων μεταξύ κοινοτήτων, δημιουργώντας παράνοια και ξενοφοβία εκεί όπου υπήρχαν μωσαϊκά πολιτισμών για αιώνες. Συνεπώς, εφόσον είμαστε ταγμένοι στην υπεράσπιση της κοινωνίας, πρέπει επίσης να αντιμετωπίσουμε φιλοσοφικά όλες τις επιθέσεις εναντίον της κοινωνίας, μιας και τα συστήματα κυριαρχίας και ιεραρχίας πρώτα εγκαθίστανται στη σκέψη.

Οι δυϊσμοί όπως άντρας-γυναίκα, κράτος-κοινωνία, άνθρωπος-φύση στοχεύουν στην απεικόνιση των ιεραρχικών σχέσεων ως φυσικών. Αυτό που ο Τόμας Χόμπς περιέγραψε ως «homo homini lupus est» για να νομιμοποιήσει τον απρόσβλητο Λεβιάθαν που ονομάζεται κράτος, εφαρμόζεται σε μορφή «μεγάλου αδερφού» στη σύγχρονη εποχή μας. Πρέπει να αμφισβητήσουμε τη φασιστική γραφή της ιστορίας που υποτιμά την κοινωνία και αντικειμενοποιεί τη φύση και αντί αυτού να αναζητήσουμε, πρακτικά, λύσεις στα κοινωνικά προβλήματα μέσω μιας «κοινωνιολογίας της ελευθερίας» που επικεντρώνεται γύρω από τις φωνές και τα βιώματα των καταπιεσμένων.

Ενάντια στις ρατσιστικές παραδοχές της αποσχιστικής τάξης των εθνών-κρατών και των νοητικών και φυσικών συνόρων τους, η κοινωνία πρέπει να ενδυναμώσει την ιδέα του «δημοκρατικού έθνους», συλληφθείσα από τον Οτσαλάν με στόχο την αποσύνδεση της ιδέας του έθνους από τις στερούμενες νοήματος εθνοτικές μορφές του ανήκειν, για να εδραιώσει μια περισσότερο ουσιαστική ηθική ενότητα βασισμένη σε αρχές όπως η γυναικεία ελευθερία, ιδίως στην εποχή της οργάνωσης Ισλαμικό Κράτος. Η επανάσταση της Ροζάβα, όπου Κούρδοι, Άραβες, Σύροι, Τουρκμένοι, και Τσετσένοι προσπαθούν όλοι μαζί να δημιουργήσουν ένα νέο εναλλακτικό σύστημα, βασίζεται πάνω σε αυτήν την πολιτική αντίληψη.

Η αυτοάμυνα πρέπει συνεπώς όχι μόνο να μάχεται ενάντια σε κάτι, αλλά και για κάτι, ιδίως στη Μέση Ανατολή, όπου όλες οι μορφές βίας εφαρμόζονται σε αβάσταχτο βαθμό. Ως εκ τούτου, αυτοάμυνα είναι η ριζοσπαστική προσπάθεια για αποσύνδεση της δύναμης από το πατριαρχικό μιλιταριστικό σύστημα – και οι γυναίκες οφείλουν να αποτελούν την πρωτοπόρα μαχητική αυτοάμυνα μιας αυτοκαθοριζόμενης, περισσότερο όμορφης, δίκαιας, ελεύθερης ζωής. Η αυτοάμυνα, συνοδευόμενη από επαναστατική σκέψη, έχει τη δυνατότητα να επιφέρει μια ριζική κοινωνική αλλαγή. Η επανάσταση της Ροζάβα, με το μοντέλο του «δημοκρατικού συνομοσπονδισμού», όπως αυτό έχει προταθεί από τον Οτσαλάν, συνιστά ένα λαμπρό παράδειγμα της δύναμης του λαού.

Όπως μου ανέφερε η Αμάρα, μαχήτρια του YPJ από το Κομπανί:

«Για άλλη μια φορά, οι Κούρδοι εμφανίστηκαν στη σκηνή της ιστορίας. Αλλά αυτή τη φορά με ένα σύστημα αυτοάμυνας και αυτοκυβέρνησης, ειδικά για γυναίκες, οι οποίες μπορούν πλέον, μετά από χιλιετίες, να γράψουν για πρώτη φορά τη δική τους ιστορία. Οι φιλοσοφικές μας αντιλήψεις μας κατέστησαν γυναίκες με επίγνωση του γεγονότος ότι μπορούμε να ζήσουμε μόνο μέσω της αντίστασης. Η επανάστασή μας εκτείνεται πολύ πιο πέρα από αυτόν τον πόλεμο. Για να επιτύχεις, είναι ζωτικής σημασίας το να γνωρίζεις για τι μάχεσαι».

Αρχικό αγγλικό κείμενο: Kurdish Women's Radical Self-Defense: Armed and Political

*Η **Dilar Dirik** είναι μέλος του κουρδικού γυναικείου κινήματος, συγγραφέας, και διδακτορική φοιτήτρια στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου του Κέιμπριτζ. Αρθρογραφεί σε διεθνείς ιστότοπους. Η έρευνά της επικεντρώνεται στο κουρδικό απελευθερωτικό κίνημα και στις αυτόνομες κοινότητες της Ροζάβα καθώς και στη σχέση μεταξύ φύλου και εξουσιαστικών θεσμών. Αποτέλεσε μία εκ των ομιλητριών του B–FEST 5.*

Περιοδικό Βαβυλωνία #Τεύχος 18

Interview with Dilar Dirik on Rojava (audio)

A rare interview with Dilar Dirik, taken by Ivaylo Stefanov for Babylonia Magazine during the 5th edition of the international festival B-Fest (May 2016).

Dirik analyzes the relations in Rojava between the grassroots structures (communes and councils) and the local political parties, comparing the Kurdish democratic autonomy with Catalonia of 36-39 and the contemporary communities of the Zapatistas.

She also attempts to shed some light on the ongoing conflicts in the southern parts of Turkey, focusing on the situation in Bakur, the place where democratic autonomy first took roots amongst the Kurdish population.

Η Άμεση Δημοκρατία της Ροζάβα, Ο Ρόλος της στην Περιοχή και οι Ανεπάρκειες των Αναλύσεων περί "Ιμπεριαλισμού"

Αντώνης Μπρούμας

Έτσι, σύντροφοι, δεν θα πρέπει να αποτίσουμε φόρο τιμής στην Ευρώπη, δημιουργώντας Κράτη, θεσμούς και κοινωνίες που αντλούν έμπνευση από αυτήν. Η ανθρωπότητα περιμένει από εμάς κάτι διαφορετικό από μια απομίμηση, γιατί αυτό θα ήταν μια αισχρή καρικατούρα
(Franz Fanon, Wretched of the Earth)

Με αφορμή την απελευθέρωση από τις ενωμένες κουρδικές και αραβικές πολιτοφυλακές της στρατηγικής πόλης της Manbij, που βρισκόταν στην κατοχή των ισλαμοφασιστικών δυνάμεων του ISIS, είναι καιρός να ανοίξουμε έναν διάλογο για τον ρόλο της Ροζάβα στην περιοχή της Μέσης Ανατολής από αντιεξουσιαστική σκοπιά, ασκώντας ταυτόχρονα κριτική στις σχετικές αριστερές αναλύσεις, που έχουν ως αφετηρία τις μαρξιστικές θεωρίες περί ιμπεριαλισμού.

Η θέση του γράφοντος για τη Ροζάβα είναι συγκεκριμένη. Πρόκειται για μία κοινωνική επανάσταση σε εξέλιξη, όπου ο εμφύλιος πόλεμος και η επακόλουθη μετατροπή της Συρίας σε "αποτυχημένο κράτος" έδωσε τη δυνατότητα για την ανάδυση μίας δυαδικής εξουσίας στην περιοχή. Από τη μία, η ένοπλη πρωτοπορία του στρατιωτικού σκέλους του PYD κατάφερε να αυτο-αναιρεθεί σε μία πολύπλοκη κοινωνική διαδικασία, συγκροτώντας

μαζί με μεγάλα κομμάτια της κοινωνίας το κίνημα για τη δημοκρατική κοινωνία [TEV-DEM], μία μορφή ομοσπονδιοποιημένης λαϊκής κοινοτικής εξουσίας, που στηρίζεται στην άμεση δημοκρατία και στην κοινοτική διαχείριση της κοινωνικής [ανα]παραγωγής. Στον αντίποδα, οι θεσμίσεις βάσης του TEV-DEM βρίσκονται σε σχέση έντασης με τους υπό απόσπαση θεσμούς αντιπροσώπευσης ενός εμβρυακού κράτους, που αναδύεται μέσα από τις στάχτες του πολέμου. Σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση του αντίπαλου πόλου παίζει το Κουρδικό Εθνικό Συμβούλιο, η συντηρητική πολιτική δύναμη των Κούρδων της Συρίας που σχετίζεται με τη συντηρητική κυβέρνηση Μπαρζανί του Βορείου Ιράκ. Εγγυητικό ρόλο για την εύθραυστη ισορροπία υπέρ της λαϊκής εξουσίας παίζουν οι ένοπλες λαϊκές πολιτοφυλακές της Ροζάβα [YPG/YPJ]. Η εγγενώς αντιφατική αυτή διαδικασία ανάδυσης μίας δυαδικής εξουσίας στη Ροζάβα περιπλέκεται περαιτέρω από το γεγονός ότι η κοινωνική επανάσταση στην περιοχή περιστοιχίζεται από συντριπτικά ανώτερες εχθρικές δυνάμεις [ISIS, τουρκικό κράτος, συριακό κράτος] και βρίσκεται σε έναν εξωτερικό πόλεμο άνευ ορίων για την επιβίωσή της.

Οι αριστερές αναλύσεις για τον ρόλο της Ροζάβα στην περιοχή αντιμετωπίζουν τα εξής εγγενή στις μαρξιστικές θεωρίες περί ιμπεριαλισμού προβλήματα:

α/ Επειδή εκκινούν από μία κρατικιστική ανάλυση του κοινωνικού γίγνεσθαι, στις θεωρίες του ιμπεριαλισμού το μοριακό υποκείμενο για τη διαμόρφωση των διεθνών συσχετισμών είναι το έθνος-κράτος. Ο λαϊκός παράγοντας σε διεθνές επίπεδο “εκπροσωπείται” μέσω αυτού. Ωστόσο, τα κράτη δεν εκπροσωπούν τις κοινωνίες, στις οποίες κυριαρχούν, καθώς συνιστούν θεσμούς εξουσίας αποσπασμένους από το κοινωνικό σώμα. Καμιά λοιπόν λαϊκή μορφή εξουσίας δεν μπορεί να εκπροσωπηθεί από το κράτος, στα γεωγραφικά όρια του οποίου παλεύει. Ως αποτέλεσμα, ο λαϊκός παράγοντας απουσιάζει εν πολλοίς από τις ιμπεριαλιστικές αναλύσεις για τη διαμόρφωση των διεθνών συσχετισμών. Εξαιτίας αυτής της απουσίας, εγγενούς σε κάθε κρατικιστική πολιτική ανάλυση, οι οπαδοί της ιμπεριαλιστικής

θεωρίας αναζητούν τις μη ιμπεριαλιστικές δυνάμεις σε κρατικούς σχηματισμούς, κάποτε της πρώην ΕΣΣΔ, τώρα του Ιράν και της Ρωσίας. Αντίθετα, μία ανάλυση από τη σκοπιά του κοινωνικού ανταγωνισμού και από τα κάτω αναλύει το διεθνές γίγνεσθαι με βάση τις σχέσεις/δυνάμεις εξουσίας, που το διαμορφώνουν. Σήμερα περισσότερο από ποτέ, η πολιτική δεν μονοπωλείται από το κράτος, όπως πιστεύουν οι μαρξιστές. Αντίθετα, τα οριζόντια κινήματα δικτυώνονται σε διεθνές επίπεδο. Μία ανάλυση από τη σκοπιά του κοινωνικού ανταγωνισμού και από τα κάτω τοποθετεί εκεί τον λαϊκό παράγοντα, από εκεί αντλεί και διδάγματα για το ποιες είναι οι δικές μας δυνάμεις στον πλανήτη, αυτοί με τους οποίους παλεύουμε ώμο-ώμο.

β/ Επειδή εκκινούν από μία οικονομιστική ανάλυση του κοινωνικού γίγνεσθαι, στις θεωρίες του ιμπεριαλισμού οι αντι-ιμπεριαλιστικές δυνάμεις είναι οι δυνάμεις της εργασίας, όπως εκπροσωπούνται από τα "εργατικά κράτη" [άλλη αντίφαση = ο εργάτης είναι καταπιεζόμενη κατηγορία στη σχέση κεφάλαιο/εργασία, δεν μπορεί να υπάρξει εργατικό κράτος, δηλαδή θεσμική κατάσταση στην οποία ο καταπιεζόμενος (εργάτης) θα είναι ταυτόχρονα και καταπιεστής (εργατικό κράτος)]. Απεμπολούνται έτσι οι δυνάμεις, που ιστορικά σε τελική ανάλυση έδωσαν και δίνουν τη μάχη απέναντι στην επέκταση του κεφαλαιοκρατικού τρόπου παραγωγής. Αυτές οι δυνάμεις δεν ήταν οι δυνάμεις της εργασίας, που είναι αποτέλεσμα της καπιταλιστικής αντίφασης και αναπαράγονται εντός της. Είναι οι αντι-αποικιοκρατικές δυνάμεις των ιθαγενικών κινημάτων και των κοινοτήτων των κοινών, που αναπαράγονταν και αναπαράγονται σε σχετική εξωτερικότητα από τον καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής και το κράτος. Με δυο λόγια, η αντίσταση στην επεκτατική φύση του κεφαλαίου, που σε διεθνές επίπεδο αναπαράγει σχέσεις εξάρτησης και κυριαρχίας μεταξύ των λαών, λαμβάνει χώρα από τις κοινωνικές δυνάμεις τις οργανωμένες μέσα από κοινωνικές σχέσεις σε διαλεκτική εξωτερικότητα με το σύμπλεγμα κρατών/κεφαλαίου, οι δυνάμεις δηλαδή, η υπαγωγή των οποίων στον κεφαλαιοκρατικό τρόπο παραγωγής δεν έχει ολοκληρωθεί [ούτε και πρόκειται ποτέ να ολοκληρωθεί].

Επί του συγκεκριμένου. Στη σύγκρουση στη Συρία ποιες είναι οι δυνάμεις, που προωθούν την επέκταση του καπιταλιστικού τρόπου κοινωνικής αναπαραγωγής, τις εξαρτήσεις/σχέσεις κυριαρχίας του, τον πόλεμο; Παραμένοντας στο επιφαινόμενο των κοινωνικών πραγμάτων οι ορθόδοξοι μαρξιστές απαντούν πως τέτοιες δυνάμεις είναι κρατικές οντότητες, που χτίζουν διεθνή συστήματα εξάρτησης/κυριαρχίας πέρα από την επικυριαρχία των ΗΠΑ [Ιράν, Ρωσία, Άσαντ κτλ]. Στην ερώτηση ποια είναι τα διαφοροποιά στοιχεία τέτοιων συστημάτων γεωπολιτικής κυριαρχίας από το σύστημα ηγεμονίας των ΗΠΑ υπάρχουν μόνο ασάφειες. Πιο κριτικοί μαρξιστές ξεχειλώνουν τη θεωρία του ιμπεριαλισμού, ισχυριζόμενοι πως το ιμπεριαλιστικό παιχνίδι κινείται σε μία δυναμική διαλεκτική, όπου δεν υπάρχει απαράλλακτη ιμπεριαλιστική ουσία σε κάποιους παίκτες αλλά αυτοί την αποκτούν ή την απεκδύονται ανάλογα με τους συσχετισμούς δύναμης στη διεθνή σκακιέρα.

Η δική μας απάντηση είναι συγκεκριμένη. Τα κράτη είναι σχηματισμοί εξουσίας αποσπασμένης από τις κοινωνίες τους και δεν τις εκπροσωπούν. Περαιτέρω, τα σύγχρονα κράτη λειτουργούν ως σύμπλεγμα με το κεφάλαιο, αποτελώντας από κοινού μία συνολική δύναμη προώθησης του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής σε κάθε έκφανση της κοινωνικής ζωής. Περαιτέρω, οι κρατικοί σχηματισμοί αποτελούν μορφές εξουσίας, που είναι συμβατές μεταξύ τους και βρίσκονται σε διαρκή απρόσκοπτη διεπαφή, άσχετα αν βρίσκονται στο κέντρο ή στην περιφέρεια του συστήματος. Συνεπώς, η συγκρότηση ενός σύγχρονου αντικαπιταλιστικού πλέγματος σχέσεων/δυνάμεων εξουσίας σε διεθνές επίπεδο δεν δύναται να προέλθει από δυνάμεις και θεσμούς εξουσίας συμμετρικούς μεταξύ τους και συμπλεγμένους με την καπιταλιστική κοινωνική αναπαραγωγή. Η ιστορία και η σύγχρονη διεθνής συγκυρία αποδεικνύουν, άλλωστε, ότι με το παιχνίδι του "ιμπεριαλισμού" ήταν πλήρως συμβατή η ΕΣΣΔ, όπως και τώρα η Ρωσία, η Κίνα, η Βραζιλία και το Ιράν.

Υπάρχει κάτι έξω από τον "ιμπεριαλισμό" κρατών/κεφαλαίου; Για όσους διακονούν σε μία πολιτική οικονομία της παραγωγής με

κέντρο την αστικο-ϊδεολογικά διαχωρισμένη οικονομία από την πολιτική, τίποτα δεν υπάρχει πέρα από τον καπιταλισμό. Για εμάς, που συγκροτούμε, αντλώντας και από τα εργαλεία της κριτικής πολιτικής οικονομίας, μια αντιεξουσιαστική υλιστική θεωρία περί κοινωνικής αναπαραγωγής με κέντρο ανάλυσης την κοινωνική εξουσία, υπάρχουν ταυτόχρονα και ανταγωνιστικά συστήματα κοινωνικής αναπαραγωγής πέρα από τον καπιταλισμό, τα οποία και συνιστούν το δικό μας κέντρο ανάλυσης. Στο διεθνές επίπεδο, η ανάσχεση της επέκτασης του καπιταλισμού δεν γίνεται τόσο σε κάθετο όσο σε οριζόντιο επίπεδο μέσα από τις κοινότητες αγώνα και κοινωνικής αναπαραγωγής με βάση τα κοινά, που συγκροτούνται σε κάθε γωνιά του πλανήτη. Αυτά μας μεταφέρουν οι από- και μετα- αποικιοκρατικές επεξεργασίες και η ιθαγενική σκέψη. Στη διεθνή σκακιέρα, τέτοιες μορφές εξουσίας δεν μπορούν να έρθουν σε διεπαφή με το σύμπλεγμα κρατών/κεφαλαίου, γιατί είναι ασύμβατες και ασύμμετρες με το κυρίαρχο σύστημα εξουσίας. Μία τέτοια μορφή εξουσίας είναι οι ομοσπονδιομένες κοινότητες άμεσης δημοκρατίας στη Ροζάβα.

Καταλήγοντας, η εξεγερμένη Ροζάβα είναι ένα κοινωνικό εγχείρημα τεράστιας ακτινοβολίας, τόσο για την περιοχή της Μέσης Ανατολής όσο και για τα ριζοσπαστικά κινήματα όλου του κόσμου. Είναι η τιτάνια προσπάθεια τεράστιων κοινωνικών κομματιών στην περιοχή να αμφισβητήσουν και να επαναδιαπραγματευτούν όλες τις μορφές κυριαρχίας, ξεκινώντας από την πατριαρχία και την πολιτική/οικονομική κυριαρχία και φτάνοντας μέχρι την ανεξαρτησία από κράτη και στρατούς. Όλοι οι [δια]κρατικοί φορείς κοινωνικής εξουσίας, που δραστηριοποιούνται πολιτικά και στρατιωτικά στην περιοχή, από το συριακό και το τουρκικό κράτος μέχρι το Ιράν, τη Ρωσία, τις ΗΠΑ και την ΕΕ, αποτελούν δρώντες στο ίδιο γεωπολιτικό παιχνίδι εξουσίας και απολύτως συμβατές μορφές εξουσίας με την εγγενή τάση επεκτασιμότητας του κεφαλαίου, που προκαλεί τον πόλεμο. Έτσι, οι όποιες θέσεις στον μεταξύ τους ανταγωνισμού, είτε υπέρ είτε εναντίον είτε με ουδέτερη στάση απέναντι στη Ροζάβα, είναι απολύτως εφήμερες και αντικείμενο κυνικού παζαριού για την κατάταξή τους σε καλύτερες γεωπολιτικά

θέσεις. Σήμερα, τα αμερικανικά και ρωσικά αεροπλάνα βομβαρδίζουν θέσεις του ISIS σε συνεννόηση με τις χερσαίες δυνάμεις των μαχητών των YPG/YPJ, ενώ ο κρατικός συριακός στρατός δεν κάνει εκτεταμένες εχθροπραξίες κατά της Ροζάβα. Αύριο, είναι πολύ πιθανό, ανάλογα με τη γεωπολιτική συγκυρία, τα αμερικανικά ή τα ρωσικά αεροπλάνα να βομβαρδίζουν θέσεις των YPG/YPJ σε συνεννόηση με τις χερσαίες δυνάμεις του κρατικού συριακού στρατού, ενώ οι Αμερικανοί ή οι Ρώσοι να παζαρεύουν τη δήθεν υποστήριξή τους στη Ροζάβα με οποιοδήποτε άλλο γεωπολιτικό αντάλλαγμα.

Αντιθέτως, η λαϊκή εξουσία της Ροζάβα αποτελεί μορφή εξουσίας ασύμβατη με τις κρατικές μορφές εξουσίας και, ως εκ τούτου, δυνάμει ανεξέλεγκτη για τα γεωπολιτικά παιχνίδια ολονών. Είναι ο λαϊκός παράγοντας, που οι αποικιοκρατικές δυνάμεις πρώτα επιθυμούν να προσεταιριστούν, αφού αντλεί τη δύναμή του από το γεγονός πως είναι κοινωνικοποιημένος, και κατόπιν είναι έτοιμοι να τον ελέγξουν είτε δια της κρατικοποίησης είτε καταστρέφοντάς τον πολιτικά και στρατιωτικά. Η μόνη λοιπόν περίπτωση η Ροζάβα να λειτουργήσει ως εργαλείο αποικιοκρατίας στην περιοχή, είναι να πάψει να υφίσταται ως αυτό που είναι, δηλαδή ως διαδικασία κοινωνικής επανάστασης, και να μεταβληθεί σε θεσμισμένη εξουσία ομόλογη των λοιπών γεωπολιτικών παικτών, δηλαδή αστικό κράτος. Από την πλευρά μας δεν αναλύουμε τη διεθνή κατάσταση για τη συμμετοχή σε εξουσιαστικά παιχνίδια γεωπολιτικής, αλλά για την αναβάθμιση των θέσεων της κοινωνικής αντιεξουσίας στον διεθνή κοινωνικό ανταγωνισμό. Είμαστε λοιπόν και θα είμαστε στη Μέση Ανατολή με τις δυνάμεις της ελευθερίας, τα αυτόνομα κοινωνικά κινήματα, που παλεύουν για την κοινωνική χειραφέτηση. Δύναμη στη Ροζάβα και στα όπλα της!

Ομιλία της Dilar Dirik B-FEST 5

Δημοκρατία χωρίς Κράτος: Το Πείραμα της Ροζάβα | Η Dilar Dirik στο 5ο B-Fest

[vimeo id=”168707080″]